

საქართველო

ფასი | ღარი

განმარტვნი

info@geworld.net

აშუ-ის დემოკრატიის ნაწიონალურმა ინსტიტუტმა (NDI) 30 მაისის არჩევნების შედეგები წინასწარ გამოაქვეყნა

მართლა გასაოცარია, რომ NDI-ს ამ „ობიექტური“ კვლევის თანახმად, მიხეილ სააკაშვილის პრეზიდენტობა მესამე ვადით გამოკითხულთა 32%-ს სურს. საინტერესოა, სად ჩატარდა ეს კვლევა — „ნაციონალური მოძრაობის“ ყრილობაზე?

NDI-ს მესვეურებმა იციან რა, რომ არჩევნები მაინც გაყალბდება და „პოსტ ფაქტუმ“ შედეგების „გაპრაუება“ გაჭირდება, ჭკუა იხმარეს — ადგნენ და წინასწარ გამოაცხადეს, აგერ ხალხი „ნაცმოძრაობას“ უჭერს მხარს და მაისის დამლევს გიგის გამარჯვება ნუ გაგიკვირდებათო.

2

ანუ აირჩიე სამუი ბერი

პრაზიდენტი, როგელსაზ ეჯავრება ამერიკა 10

მამა დაგით კოლეაშვილი: ავსაზები ილორს უვლიან და ეფარებინან 3

ეროვნული საბანკურიდან 300-მდე ექსპონატიან დაქარბული 4

«თავისუფლების ინსტიტუტი» სუთი მართლმადიდებლური ტაქრის კათოლიკეთათვის გადასვას ლობიკებს 12

პირადმა დახვამ ჟურნალისტები სააკაშვილის თვალწინ სხვამ 14

კონფერენსიან დიდ საბაბულოოში მიღწეულ გამარჯვებაში ხალხთა ერთიანობის როლზე 18

ყოფილი კონსული ხინის საავადმყოფოში სიკვდილს ებრკვიან 24

საქართველო

გურამ ბაგრატიანი-საბუნებისმეტყველო მეცნიერი და პოეტის თქმით: 38-41-97, ან მოგზაურთა: info@geworld.net

მამა დავით კოლუაშვილი: აფხაზები ილორს უპლენ და უპერბიან

ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ტაძრის წინამძღვარმა მღვდელმონაზონმა დავით კოლუაშვილმა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უნმინდვისისა და უნეტარესის ილია II-ს ლოცვა-კურთხევით აფხაზეთში ილორის წმიდა გიორგის სახელობის ტაძარი უკვე მესამედ მოილოცა და ქართულ ენაზე ქართველებისა და აფხაზების შესარიგებლად პარაკლისი გადაიხადა. ჯანმრთელობის მდგომარეობის მიუხედავად, მამა დავითი მომავალშიც აპირებს აფხაზეთში გამგზავრებას. მას ბედისა და კამანის მონასტრების მოლოცვა სურს, რადგან თვლის, რომ ეკლესიას შეუძლია ქართველებსა და აფხაზებს შორის ძველი ურთიერთობების აღდგენა. მამა დავითს ტაძარში ვენჭივით და ვთხოვეთ, დაწვრილებით მოეთხრო აფხაზეთში გადასვლის თაობაზე.

— ძალიან მინდოდა ილორის წმიდა მონასტერი მომელოცა, რადგან მას შემდეგ, რაც ქართველები იძულებულნი გახდნენ, აფხაზეთში დაეტოვებინათ, იქ ქართულ ენაზე წირვა-ლოცვა აღარ აღესრულებია. პირველად ილორში შევიდი წლის წინ, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უნმინდვისისა და უნეტარესის ილია II-ს ლოცვა-კურთხევით, მრავალი სირთულის მიუხედავად, ჩავედი. იმავე წელს გიორგობის დღესასწაულზე მომინია გამგზავრება.

ამჯერად უკვე მესამედ ვიყავი ილორში და ვფიქრობ, რომ ეს უფლის ნება იყო. პოლიტიკური ორთაბრძოლების მიუხედავად, ქართველებმა წინაპართა სალოცავები არ უნდა დაღვივდნენ. პოლიტიკა პოლიტიკოსების საქმეა. ჩვენ კი, ქრისტიანმა ქართველებმა ჩვენი ეკლესია-მონასტრები უნდა მოვილოცოთ. ამიტომ რა გასაკვირია, რომ ილორის ეკლესიაში ვილოცე? გუშინ ალავერდის მონასტერში ვიყავი, ხვალ ზედაზნის ეკლესიაში ვაპირებ წასვლას. უფრო მეტსაც გეტყვი, ბედისა და კამანის მონასტრები მინდა მოვილოცო, იმედი მაქვს, რომ იქ ჩასვლას შევძლებ.

— მამო, აფხაზეთში გადასვლა გარკვეულ რისკთანაა დაკავშირებული. ქართველებსა და აფხაზებს შორის

რის არსებულ კონფლიქტს რომ თავი დავანებოთ, ჯანმრთელობის მდგომარეობა არ გინჯობს ხელს, ამ ყველაფერმა არ იმოქმედა თქვენს გადაწყვეტილებაზე?

— სწორედ ჯანმრთელობა რომ არ მიწყობს ხელს, იმიტომ მოვილოცე ილორის ეკლესია და წმიდა გიორგის შემწეობა ვთხოვე. ილორის ეკლესია უძღურებამი მყოფთა მკურნალი და მფარველია. ის ოდითგანვე სასწაულებით იყო ცნობილი. ერთ-ერთი უძლიერესი ეკლესიაა არა მარტო საქართველოში, აქ სალოცავად რუსეთიდანაც კი ჩამოდიან. ამასთან,

აფხაზებსა და ქართველებს შორის დაძაბულობა იქნება, სანამ ერთმანეთს არ დაველაპარაკებით. ლოცვა და ეპლეზია არის ამ პრობლემის მოგვაკარბის ერთადერთი სწორი გზა.

— მამო, საზღვარზე გადასვლისას პრობლემები ხომ არ შეგეკმნათ?

— არა, იცოდნენ, რომ სალოცავად მივდიოდი. ხელში ჯვარი და ლოცვების წიგნი მეჭირა.

— რა მდგომარეობაშია ილორის ტაძარი?

— 7 წლის წინანდელთან შედარებით ილორს ვერ იცნობთ. ტაძარი არაჩვეულებრივად მოვილილი და ნაპატრონებია. ეზო, კარ-მიდამო და ჭიშკარი ახალი შეკეთებული

ბული დამხვდა, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ეკლესიას ჰყავს მრევლი, რომელიც ზრუნავს მასზე. ძალიან მომენონა, ყველაფერს მორწყუნე ადამიანის ხელი ეტყობა. ილორს უპლენ და ეფერებია.

— რაკი ილორი ქართული ეკლესიაა, მისი წარმომავლობის დამადასტურებელი ფაქტების წაშლას არ ცდილობენ?

— 7 წლის წინ რომ ვიყავი წასული, უწინდესმა ხატები გამაგანა, მათ შორის მისი ხელით შესრულებული წმიდა სამების ხატის დიდი ასლი. გაგივირდებოდა და ეს ხატი დღესაც ზუსტად იმ ადგილზე დამხვდა, სადაც მაშინ დავაბრძანე.

— ღვთისმსახურების ქართულად ჩატარების საშუალება თუ მოგეცათ?

— პარაკლისი გადავიხადე ქართულად. ჩემი ჩასვლის შესახებ არავინ გამიფრთხილებია, რადგან დროში შეზღუდული ვიყავი. ერთი საათი გავჩერდი ილორის ეკლესიაში და უკან წამოვედი. ლოცვას რამდენიმე აფხაზი ესწრებოდა.

— მამო, აფხაზი მღვდელი თუ იზიარებს აზრს, რომ ეკლესიას შეუძლია ქართველებსა და აფხა-

ზებს შორის ჩატეხილი ხიდის აღდგენა?

— სწორედ ეკლესიაში უნდა აღდგინოს ჩატეხილი ხიდი და ვთვლი, რომ ის უკვე აღსდგა, მაშინ, როცა 7 წლის წინ მე აფხაზ მღვდელთან ერთად ჩავატარე წირვა, ერთად ვილოცეთ და შობის დამესაფხაზებმა და ქართველებმა ერთი ბარძიმიდან ეზიარნენ. ამ ხიდს ახლა ბურჯების გამაგრება უნდა.

— ეს, ალბათ, ხელისუფალთა კეთილ ნებაზეა დამოკიდებული, რათა საქართველოს ძირძველი კუთხე დაკარგვას გადაარჩინოს.

— სიტყვა დაკარგვა არასწორია. ჩვენ, ქართველებს აფხაზეთი და სამაჩაბლო არ დაგვიკარგავს. დაკარგვაა, როცა არ იცო, სადაა და სად უნდა ექებო. ჩვენ ვიცით, სად არის აფხაზეთი, სად არის სამაჩაბლო, უბრალოდ, უნდა დაგებრუნდეთ იქ.

— საკმაოდ დიდი უფსკრულია ჩვენ შორის; ამასთან, პოლიტიკოსები ისეთ კამპანიას აწარმოებენ, ძნელი წარმოსადგენია ასე მარტივად ურთიერთობების აღსდგენა.

— ადამიანი ათასნაირ ტკივილს განიცდის ცხოვრებაში, მაგრამ ივინყებს. ვინც დანაშაულს ვერ პატიობს, ის თავის სულსა და ხორცს ტანჯავს, ამიტომ ყველამ უნდა ამოვიღოთ გულიდან წყენა. ღმერთი სიყვარულია. უფალი ბრძანებს: „რომელმან მეტი მიუტყოს, მას მეტი მიეტყოს.“

უფალი ბრძანებს: „რომელსანიერი სანყაულითა მიიყრწყოს, იგივე სარწყაულითა მოგერწყოს.“ ახლა გადავწყვიტოთ, როგორ მოვიქცეთ.

— რა თქმა უნდა მიტევებას ალტერნატივა არ აქვს.

— განა ეს მიტევება არ იყო, რომ კარი გამიდღეს და ტაძარში შემვიშვეს?!

ესაუბრა ნათია ქალაპიშვილი

საავტორო სვეტი ზრობა, ომი და მშვიდობა

როდესაც დავრწმუნდი, რომ კოსტა-რიკაში მიხილ სააკაშვილის სტუმრობის გაშუქება მომიწევდა, ვალერიანის წვეთების უშედეგო ძეგლის შემდეგ, მეხსიერებაში იმ ფაქტების აღდგენა დაიწყე, რაც ამ შორეულ ქვეყანას უკავშირდება. სააკაშვილზე ყველაფერი ისედაც მახსოვდა, თანაც ისეთი მოცულობითა და მომბავრებული სიციხადით... სიმართლე გითხრათ, სიახლოვებით დავივინყე ყოველივეს, როგორც კი ამის შესაძლებლობა მომეცა. მოდი ამჯერად მას ნურც შევხებით, ყველაფერი ისედაც ნათელია.

ძალზე რთულია, კონტინენტზე, რომელიც ასე შორია უფლისგან და ასე ახლო შერთუბულ მტაცებთან, ქვეყანას ისე გაუფრთხილდე, როგორც ეს კოსტა-რიკა-ს მოახერხებს. ორადორი დღემოკლე დიქტატურა და ერთი სამოქალაქო ომი ბოლო საუკუნის განმავლობაში; თანაც 40-იან წლებში მომხდარმა ძმათა კვლამ (2000-მდე დაღუპული) ადგილობრივები იმდენად შეაძრუნა, რომ არმია სამუდამოდ დამალეს. მოკლე, ხალხი საკუთარი ეროვნული დევიზის „დედგრძელი იყოს შრომა და მშვიდობა“ შესაბამისად ცხოვრობს; საინტერესო მიღწევები აქვთ ეკონომიკაში, განათლებაში და ა.შ. შეხედავ და ვერასოდეს წარმოიდგენ, რომ ამ შრომისმოყვარე დემოკრატებმა და პაციფისტებმა კონტინენტის ისტორიაში ერთ-ერთი მთავარი ბრძოლა მოიგეს.

...ტყვიების წვიმა ჯარისკაცებს თავის ანევის შესაძლებლობას არ აძლევდა. აუცილებელი იყო ფორტისთვის ცეცხლის წაკიდება, თუმცა მოხალისე არავინ ჩანდა, შესაძლოა იმიტომაც, რომ ათიოდე წუთის წინ ყველამ საკუთარი თვალით დაინახა, რა მოუვიდა მათ, ვინც ფორტთან მიახლოება სცადა.

XIX საუკუნის 50-იანი წლები. აშშ საზღვრებში ველარ ეტევა. ექსპანსია დასავლეთით და სამხრეთით მიდის. მას ე. წ. „ბუნდის მანიფესტი“ ამართლებს, რომლის მოკლე შინაარსი მარტივია: „რაც თქვენი იყო, ჩვენი გახდება“. ამერიკელი ავანტიურისტი უილიამ უოკერი სარგებლობს არეულობით ნიკარაგუაში და თანამებრძოლებთან ერთად იმორჩილებს მას. ინგლისური ოფიციალურად ენად ცხადდება, კანონები იცვლება ისე, რომ ქვეყანაში ხელი ამერიკელი კოლონიზატორების ჩამოსვლასა და ადგილობრივებზე მათ გაბატონებას შეუწყოს. ყოველივე კალიფორნიის შემოსვლის ტემპში ხდება. უოკერის ექსპედიციას ყურადღებით ადევნებენ თავის მტაცებში. ეს ერთგვარი ტესტირებაა რამდენიმე წარმატებულ და ძარცვა-გენოციდის უზარმაზარი მანქანა სამხრეთით დაიდრება. ნიკარაგუაში ყველაფერმა „სუთიანზე“ ჩაიარა და კოსტა-რიკის ჯერიც დადგა.

„მე დავხვევ ფორტს, ოღონდ პირობა მომეცით, რომ დედაჩემს მიხვდეთ“. ოფიცერმა (ალბათ, უიმედოდ) შეათვალღერა 16 წლის ჯარისკაცი, მულატი ხუან სანტამარია, თავი დაუქნია და ჩირალდანი გაუნოდა (ყოველივე ეს მოედღირება როდესაც XIX საუკუნის ბოლოს გამოცემულ ბრძოლის მონანილეთა მოგონებებს ვეყრდნობით). ხუანი გაცოცდა. უოკერის ხალხმა სროლას მოუხშირა. ყველამ დაინახა როგორ მოხვდა ტყვია — ერთი, მეორე, მომაკვდავმა ძალები მოიკრიბა და ჩირალდანი ფორტისკენ (როგორც უკვე მიხვდით, იგი ხის იყო) ისროლა. მას ცეცხლი ნაეკიდა. უოკერის მებრძოლები იძულებულნი გახდნენ, გარღვევაზე წასულიყვნენ. მათ თანამედროვე იარაღი ჰქონდათ და კარგად იყვნენ მომზადებული; ბრძოლის სასწორი შექანდა, კოსტა-რიკელი ფერმერებისთვის, რომელთაც „შრომა და მშვიდობა“ სწყუროდათ, „ჭეშმარიტების მომენტი“ დადგა.

ისე, იმ ოფიციალურად გამოცხადებული ინგლისური ენიდან სულ ორი ფრაზის დაზუთრე დასჭირდება: „Yes, Sir“ და „No, Sir“ და იმის დამახსოვრება, რომ მეორეს ალიყური მოსდევს. შრომაც ექნებოდათ საკმარისზე მეტი, და, გარკვეული თვალთახევით, — მშვიდობაც. სწორედ იმ წუთებში წყდებოდა — იქცევიან ისინი ერთად თუ მომხდური მათ არარაობად აქცევს. შიში დაძლიეს და მტერს დაუპირისპირდნენ. ხელჩართული ბრძოლა გაიმართა. ცოტაც, და გაკვირვებულემა დაინახეს, როგორ ყრიან იარაღს, გარბიან და ტყვედ ბარდებიან ისინი, ვინც უძღვეველი ეგონათ; უოკერის ავანტიურა ჩაიშალა. ამის შემდეგ ბევრი რამ მოხდება; იქნება კაბალური ხელშეკრულებები, ინტერვენციები, გადატრიალებები, მაგრამ ძია სემს ხელი ლათინური ამერიკის ქვეყნების დასაპყრობად აღარ ნაუცდება. როგორც კარგი ბიზნესმენი, იგი გამოთვლის, რომ კონტინენტზე სამი რამის — ენის, მამულისა და სარწმუნოების ხელყოფა ძალზე ძვირი დაუჯდება.

ამბობენ, ძველი ისტორიების გახსენება ხანდახან სასარგებლოა. მენ როგორ ფიქრობ, ძია სემ?

დიმიტრი მონიაკა

ეროვნულ საბანსურს

მაცხოვრის ხელთუქმნელი ხატი, ან როგორც მას საქართველოში უწოდებენ, პირი ღვთის ხატი, ქრისტიანობის უდიდეს სინამრთელს წარმოადგენს. ამ სასწაულოქმედი ხატის შექმნა უშუალოდ უფალს — იესო ქრისტეს უკავშირდება.

საეკლესიო-ისტორიული წყაროები მოგვითხრობენ, რომ „მხატვარი ბევრს ეცადა, მაგრამ მაცხოვრის სახის ტილოზე გადატანა ვერ შეძლო, მაშინ იესომ მას ტილო გამოართვა, სახეზე მიიფარა და მასზე მისი სახე სასწაულებრივად აღიბეჭდა“. ამიტომ ჰქვია ანჩისხატს ხელთუქმნელი სინამრთელი და იგი საქართველოში უფლის განგებით მოხვდა. მრავალ განსაცდელსა და მრავალ უსჯულოს გადარჩენილმა ხელთუქმნელმა სინამრთელმა დღევანდლამდე სასწაულებრივად მოაღწია, თუმცა განსაცდელის ჟამი ჯერ არ დასრულებულა. ჟამთა აღმწერელი 21-ე საუკუნეშიც განაგრძობს ისტორიის თხრობას: ბოლშევიკურმა რეჟიმმა ეკლესია-მონასტრები დაანგრია, რაც გადარჩა — ნაბილწა და გამორჩეული ფასეულობები, მათ შორის, სასწაულოქმედი ხატები და ჯვრები, მუზეუმის ექსპონატებად აქცია. მრევლიც და ეკლესიაც დიდი ხნის მანძილზე ითხოვდა ამ სინამრთელის კანონიერი მფლობელისთვის, ეკლესიისთვის დაბრუნებას, მაგრამ — უშედეგოდ.

საბანსურსთან ერთად უნდა აღიქვას. ეროვნული საგანძური ყველასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს, რასაც ვერც ერთი ხელისუფლების პირობები ვერ მივაღწიოთ.

მოკარული საბანსური უკვალოდ იპარება

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურმა მუზეუმის დირექტორთან, დავით ლორთქიფანიძესთან შეხვედრაზე უარი გვითხრა. სამაგიეროდ, საჯარო ინფორმაცია კანონდარღვევით, მაგრამ მინც, მოგვაროდა. სხვა საკითხია, რა ენერა იმ „საჯარო ინფორმაციაში“. ჩვენი კითხვების პასუხები, როგორც მონათლებელი იყო, ორ წინადადებას არ სცემდებოდა და არაფრის მთქმელი იყო. მაგალითად, კითხვაზე: აღრიცხულია თუ არა საცავებში დაცული ყველა ექსპონატი და საგანძური, მოჭრილად გვიპასუხეს: „მუზეუმში დაცული ყველა ნივთი აღრიცხულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით“.

რაც შეეხება საცავიდან

ნივთების დაკარგვას, მუზეუმში გვპასუხობს, რომ „საქართველოს მუზეუმი 2004 წლის 30 დეკემბერს შეიქმნა და დაარსების დღიდან დღემდე არც ერთი ექსპონატის დაკარგვის ფაქტი არ გამოვლენილა“. ცნობისათვის: ეროვნული მუზეუმის იმ ეკონომიკის ნივთები, რომელიც 2004 წელს შეიქმნა, 15 მუზეუმი შედის და მას ერთიანი მენეჯმენტი მართავს.

დაკარგული ნივთებზე სულ სხვა ინფორმაციას გვანდის კულტურის სამინისტრო, რომელმაც საჯარო ინფორმაციის შესახებ კანონის მიმართ მეტი პატივისცემა გამოიჩინა და ჩვენთვის საინტერესო საკითხებზე დამაკმაყოფილებელი პასუხები დროულად მოგვანდოდა. ოფიციალური ინფორმაციით, 2001-2010 წლებში საქართველოს მუზეუმებიდან, მათ შორის ეროვნული

რამდენიმე ათეული წლის წინათ სასწაულოქმედი სინამრთელი დაპატიმრებას ღვთისმშობლად საბჭოთა რეჟიმს უკავშირებდნენ, ე. წ. ვარდების რევოლუციისა და საქართველოში ე. წ. დემოკრატიული და პროგრესული ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ, საზოგადოებას იმედი გაუფრთხდა, რომ კეთილად — კეთილად, ხოლო უფალს — უფლისა მიუზღებოდა და იმ სინამრთელს, რომელთა ადგილიც ეკლესიაშია და რომელიც წინაშეც მრევლმა უნდა ილოცოს, მუზეუმის ბნელი სარდაფებიდან ამოიღებდნენ და კანონიერი მფლობელი დაუბრუნებდნენ. თუმცა იმედი ამ შემთხვევაში პირველი მოკვდა და „დემოკრატიული მმართველობის“ ხედვის კუთხლე, ბოლშევიკურ სტანდარტებს, თანაც ყველაზე ცუდი კუთხით, ვერაფრით გასცდა.

რისი მანძილზე შექმნილი ფასეულობები მათ პირად საკუთრებაში უანდებოდა და ეკლესიისთვის უთხოვლად კაპიტალიზმის სიცოცხლის ფასად განდი პირადად მათ ჩამოეჭანა, ამიტომ „არავის არაფერი ეკითხება“. სამაგიეროდ, შეგიძლია ხმის ამოღებლად შეხვიდე მუზეუმში, გადაიხალო 10 ლარი ექსპონატის აღსაღებისთვის, ბილეთი ცალკე იყიდო და ჯგუფურად დაათვალიერო ის, რაც ქართველ ერს, თავისი არსებობის მანძილზე შეუქმნია.

ჯგუფისგან ჩამორჩენა

ან რომელიმე ხატთან დიდხანს გაჩერება აკრძალულია. ექსპონატების განცხადებით, ადრე თურმე „ათასი კატეგორიის ადამიანი“ მოდიოდა და სამუზეუმო ექსპონატებს მათ ლოცულობდა კიდევ! ამიტომ აღმინისტრაციამ ხატებთან ლოცვა მუზეუმის დარბაზშიც აკრძალა. მართალია, ამას მუზეუმის პრესსამ-

სახურის წარმომადგენელი უარყოფს — საქართველოში რწმენის თავისუფლება და ხატებთან ლოცვას, თუნდაც მუზეუმის დარბაზში, როგორც ავერძალებდით, მაგრამ, სამაგიეროდ, ექსპონატების აღსაღებთან და აკრძალვის მიზეზად ლოცვის დროს ადამიანისგან გამოყოფილი ნახშირორჟანგი დაახლოებით 10 ლარი ექსპონატის აღსაღებისთვის, ბილეთი ცალკე იყიდო და ჯგუფურად დაათვალიერო ის, რაც ქართველ ერს, თავისი არსებობის მანძილზე შეუქმნია.

სინამრთელის მატერიალურ-ისტორიული აღწერა. ვინც ცოცხლობს მუზეუმში, სადაც ეროვნული საგანძური „უსაფრთხოდ და ყველა წესის დაცვით“ ინახება, დამეთანხმებით, რომ ამ სარდაფს მუზეუმის საგამოფენო დარბაზთან საერთო არაფერი აქვს — ნესტის სუნი, დაბზარული და ჩაშავებული ჭერი არანაირ სამუზეუმო გარემოსა და განწყობას არ ქმნის; ხატებზე და სხვა სინამრთელებზე, არცთუ ისე სუფთა ტილოს კვალი ემჩნევა, ხატები და ჯვრები კი, რომელთაც საუკუნეების მანძილზე არაერთი განსაცდელი გამოიარეს, ყოველგვარი თანმიმდევრობისა და დისციპლინის გარეშე, ლამის ერთმანეთზეა ჩამოკიდებული. ამის გამო არ ჩანს კედლის არც ერთი მონაკვეთი, რომლებიც, ყველა ლოგის თა-

„უსაფრთხოება და დაცვისთვის“

ქართული მართლმადიდებლური სინამრთელის მუზეუმის საცავებსა და დაბზარულ საგამოფენო დარბაზებში დატოვების მთავარ და ერთადერთ მოტივად თავად ამ საგანძურის უსაფრთხოებაზე ზრუნვა სახელდება. მუზეუმის მესვეურთა განცხადებით, ხატები, ეკლესიაში გადამრბანების შემთხვევაში, საფრთხის ქვეშ აღმოჩნდება, მათზე უარყოფითად იმოქმედებს სანთლის კვამლი, მრევლის მრავალრიცხოვნება და, ამასთან, დაცული არ იქნება მძარცველებისგანაც. მუზეუმებში კი, ისევ მუზეუმის მესვეურთა მტკიცებით, ყველა სათანადო პირობაა შექმნილი და ხატების უსაფრთხოებას თურმე არაფერი ემუქრება.

გასაგებად — ევალბათ და ამბობენ, მაგრამ რამდენად სანდოა ეროვნული საგანძურისა და სინამრთელის მინდობა ვილაყვების სამსახურებრივ მოვალეობაზე და აგრესიულ რიტორიკაზე? ამ მამაცხოვრებულებს რატომღაც ჰგონიათ, რომ ქართველმა ერმა ისტორი-

ტელეკომპანია „კავკასიის“ ეთერში ერეკლე დეისაძის წიგნის „საიდუმლო სირობის“ ირგვლივ გამართული დებატები ხელნართულ ჩხუბში გადაიზარდა. ამასთან დაკავშირებით აღმოფთვება არ დააყოვნა საქართველოში აშშ-ის ელჩმა ჯონ ბასმა და კიდევ ერთხელ დაგვიმძღვრა, რომ ყველა უნდა ჰქონდეს აზრის გამოხატვის თავისუფლება მასზე ძალადობის განხორციელების გარეშე. რა ქნას, ვერ გავიგო, რატომ არ მოსწონთ საქართველოში საკუთარ დედაზე სექსუალური ფანტაზიები და რატომ არ თვლიან ამას აზრის გამოხატვის თავისუფლებად.

ამჟამად

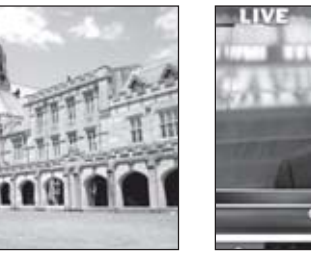
ილია აგაჯანიანი

ტელეკომპანია „კავკასიის“ ეთერში ერეკლე დეისაძის წიგნის „საიდუმლო სირობის“ ირგვლივ გამართული დებატები ხელნართულ ჩხუბში გადაიზარდა. ამასთან დაკავშირებით აღმოფთვება არ დააყოვნა საქართველოში აშშ-ის ელჩმა ჯონ ბასმა და კიდევ ერთხელ დაგვიმძღვრა, რომ ყველა უნდა ჰქონდეს აზრის გამოხატვის თავისუფლება მასზე ძალადობის განხორციელების გარეშე. რა ქნას, ვერ გავიგო, რატომ არ მოსწონთ საქართველოში საკუთარ დედაზე სექსუალური ფანტაზიები და რატომ არ თვლიან ამას აზრის გამოხატვის თავისუფლებად.

უხსოთუი უფსოვ კვანსაყლიან

თუ ხართ 40 წლამდე ასაკის და უკვე ჩაირიცხეთ უცხოეთში სამაგისტრო პროგრამებზე, თქვენ განათლების სამინისტროში გელიან. მას შემდეგ, რაც განათლების სისტემის წარმატებული რეფორმირების შემდეგ ამ ქვეყანაში განათლების მიღება ფაქტობრივად შეუძლებელი გახდა, სამინისტრომ გადაწყვიტა, განსაკუთრებით ნიჭიერ და, რაც მთავარია, მის მიერვე მოწყობილ კონკურსში გამარჯვებულებს უცხოეთში სწავლება დაუფინანსოს. მინისტრმა შამკინმა მშვენივრად იცის, რომ საქართველოს მომავალი განათლებულ მომავალ თაობაშია.

საააშვილი ბზრეს აბრკილავს

როგორც იქნა, ჩვენი პრეზიდენტის ადგილსამყოფელი და მოძრაობის ტრანეპტორი დადგინდა. ყოველ შემთხვევაში, ახლა ჟურნალისტების კითხვაზე, სად არის სააკაშვილი, მის ადმინისტრაციაში დაბნეული სახეებით მხრებს აღარ იჩნევენ და ზუსტად იციან, რომ ვატიკანში რომის პაპთან შეხვედრის შემდეგ პირდაპირ კოსტა-რიკაში გაემგზავრა, სადაც ჯერ ქვეყნის ახალი პრეზიდენტი — ლაურა ჩინილია მირანდას ინაუგურაციას დაესწრო, შემდეგ კი იმავე დონისძიებაზე მიწვეულ ლათინური და ცენტრალური ამერიკის ლიდერებს შეხვდა.

მიულაიკა დაბვისდა

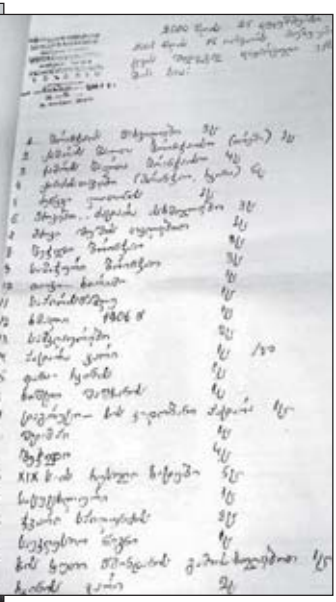
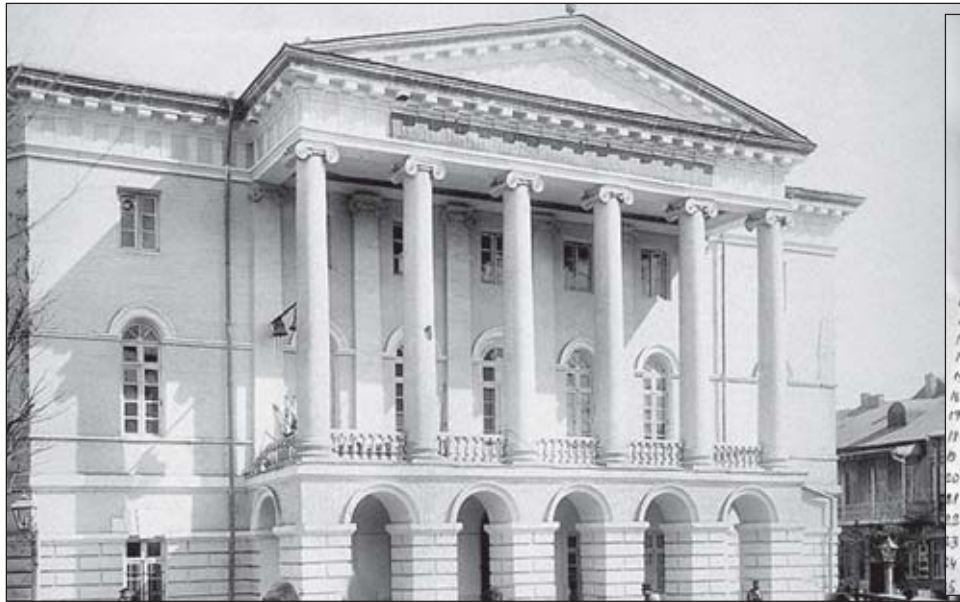
აშშ-ის გამოძიების ფედერალური ბიუროს დირექტორი რობერტ მიულერი თბლისში რომ ჩამოვიდა, ვიცით, მაგრამ რისთვის ჩამოვიდა, არავინ ამბობს. პოლიტოლოგი სოსო ცისკარიშვილი „შიშობს“, მკითხაობა თუ გვიშველისო. სტუმარმა საქართველოს შს მინისტრ ვანო მერაბიშვილთან და იუსტიციის მინისტრ ზურაბ ადემილთან მოინდომა შეხვედრა. შეხვედრების შემდეგ კი შს სამინისტრომ განაცხადა, მიულერმა იმისთვის გამოიხიენა ოკეანის გადმოღმა, რომ პირადად ეთქვა ჩვენთვის, ვითანამშრომლებოთ.

დაბვისდა

აშშ-ის გამოძიების ფედერალური ბიუროს დირექტორი რობერტ მიულერი თბლისში რომ ჩამოვიდა, ვიცით, მაგრამ რისთვის ჩამოვიდა, არავინ ამბობს. პოლიტოლოგი სოსო ცისკარიშვილი „შიშობს“, მკითხაობა თუ გვიშველისო. სტუმარმა საქართველოს შს მინისტრ ვანო მერაბიშვილთან და იუსტიციის მინისტრ ზურაბ ადემილთან მოინდომა შეხვედრა. შეხვედრების შემდეგ კი შს სამინისტრომ განაცხადა, მიულერმა იმისთვის გამოიხიენა ოკეანის გადმოღმა, რომ პირადად ეთქვა ჩვენთვის, ვითანამშრომლებოთ.

განადგობის უმუქრეს

მუხუმედიანაც, 300-მდე ნივთი დაიკარგა. დაკარგულთა ნუსხაში 2006 წელს და შემდეგ დაკარგული ნივთებიც მოხვდა. შესაბამისად, ეროვნული მუზეუმის პრესსამსახური ტყუის ან არ ფლობს შესაბამის ინფორმაციას, როდესაც აცხადებს, რომ 2004 წლიდან დღემდე არც ერთი ნივთი არ დაკარგულა.

გაზრდიანობა ექსპონატების უმეტესობა განაქუთვნიდა. მათ შორის:
ბრინჯაოს ხანის ნივთები; გულსაკიდები; ხეით ნაქსოვი ხალიხები; ოქროს სამკაულები; გიშისა და სარკონის მძივები; ხანჯლები; ეროვნული სამოსი; ჭურჭელი; ხატები; ხის ბუტაფორული ვიოლინო სარკითა და ფიგურებით; თუჯის დაფა პეტრე დიდის ხელის გამოსახულებით; დიმიტრი ყიფიანის პორტრეტი; ხის ყუთი წმინდანის გამოსახულებითა და ასობით მნიშვნელოვანი ისტორიული, კულტურული და მითოლოგიური მნიშვნელობის ნივთი.

ხელოვნების მუზეუმის კონსერვატორი გიორგი ბიჩინაძე დაკარგულ ექსპონატებს მხედრობის პერიოდს მიანერს, მუხუმედიან ექსპონატების ყუთებით გატანას კი კატეგორიულად უარყოფს. მისი თქმით, მას შემდეგ, რაც მუზეუმში სარემონტო სამუშაოები დაიწყო, ფონდების ყუთებით გადატანა რამდენჯერმე მართლაც საჭირო გახდა, თუმცა ეს იმის საშუალებას არავის აძლევს, მუხუმედი ექსპონატების გაყიდვაში დაადანაშაულოს და ცილი დასწამოს.

იმ მარსაბიშვილი: „იმხანად მუხუმედი არ ვმუშაობდი, მაგრამ გადმოცემით ვიცი, რომ მუხუმედი თანამშრომლებს ორი შეიარაღებული ჯგუფი დაესხა თავს. მუხუმედი სამი მილიციელი იცავდა და სამივეს ერთი რევოლვერი და ერთი ავტომატი ჰქონდა. ქალაქში შეიარაღებული ბანდების თარეშს ხელს არაფერი უშლიდა. შეგახსენებთ, იმ დროს სამოქალაქო ომი და სრული განუკითხაობა იყო. ეროვნული მუხუმედი უდიდეს და სხეება არ არის მიზანშეწონილი. ჩვენ ვართ არა პოლიტიკური, არამედ სახელმწიფო ორგანიზაცია და ვემსახურებით კულტურული მემკვიდრეობის დაცვას და პოპულარიზაციას. არ შეიძლება დაუზუსტებელი ინფორმაციის მედიასაშუალებებით გავრცელება.“

მიუხედავად ამ განცხადებისა, ოპონენტები მიიჩნევენ, რომ მეთოდები დაძველდა და ყველაფრის 90-იან წლებზე გადაბრუნება ალიბად აღარ გამოდგება. ამ ფაქტს ადასტურებს კულტურის სამინისტროს მიერ მოწოდებული 20-გვერდიანი ჩამონათვალი, რომელიც დაკარგულ ექსპონატებს მოიცავს და მათ შორის ბევრი 2004 წლიდან თარიღდება.

ერთ-ერთი ექსპერტი, რომელმაც ინკოგნიტოდ დარჩენა ისურვა, აცხადებს, რომ მუხუმედი ექსპონატებით მკაცრი აღრიცხვა და მათი შეფასება არ ხდება. ამას ადასტურებს კულტურის სამინისტროს მიერ გამოგზავნილი წერილიც, სადაც შავით თურზე წერია, რომ „მუხუმედი შესახებ“ საქართველოს კანონით, სამუხუმედი ექსპონატები საბუნებრივად დაცვას არ ექვემდებარება (თავი მე-4, მუხლი 22). მათი შეფასება ყოველთვის პირობითია და ფასებს განსაზღვრავს ბაზარი.

ამავე კითხვაზე ეროვნული მუხუმედი პრესსამსახური გვპასუხობს: „ექსპონატების ღირებულება დგინდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა დაზღვევისთვის ფასდება; აქედან გამომდინარე, მხოლოდ ის ნივთები შეფასებულია, რომლებიც სხვადასხვა დროს საექსპონიციოდ იყო გატანილი“ (საქართველოდან — ავტ.).

ასე რომ, ჩვენ უკვე ვერასდროს გავიგებთ, რა დაადგინა ბაზარი და რა ფასად გაი-

ცადა ძვ. წ. აღ-ის IV-III საუკუნეების ოქროს ბეჭედი აციყის თვით ან იმავე პერიოდის უთვლო ოქროს ბეჭედი და კიდევ 275 მსგავსი ექსპონატი, რომლებიც საქართველოს მუხუმედიდან მხოლოდ 90-იან წლებში კი არა, ზუსტად 2003 წლიდან დღემდე პერიოდში დაიკარგა. ის, რაც დღეს იკარგება, ამის შესახებ საზოგადოებამ, შესაძლოა, კიდევ 5 ან 10 წლის შემდეგ გაიგოს, როდესაც კონკრეტული პირების პასუხისმგებლობის საკითხი აღარ დადგება და ყველაფერი დღევანდელ „ავტებით“ პერიოდს დაბრუნდება.

ზაზა ნანოზაშვილის განცხადებით, მუხუმედი დაცული ანჩისხატის ხელთუქმნელი ხატიც გააძარცვლია. მისი თქმით, ანჩისხატი თამარ მეფემ თვალმარგალიტი, იაგუნდითა და სხვა ძვირფასი თვლებით შეამკობინა. მათმა დიდი ნაწილმა ისტორიულ ქართველებს, მათ შორის, 90-იან წლებსაც გაუძლო, დღეს კი „მშვიდობიან და დაცულ“ პერიოდში გაქრა. ხატიდან ბაგრატიონთა დალოცვის ტექსტიც ამოჭრილია. ანჩისხატთან უწმინდესისა და უწმინდესის მიერ შეწირული ძვირფასი ნივთები, ოქრო და თვალ-მარგალიტი დაგვხვდა. როდესაც ექსკურსიამძღოლს ვკითხეთ, რატომ დღეს ხატი თან ეს ნივთები-თქო, მარტი-

ვად გვიპასუხა, პატრიარქმა „ხატს აჩუქაო“. უწმინდესი პირადი შენაწილის მეშვეობით ცდილობს, გაძარცვული ხატი კუთვნილ მორთულობაში აღადგინოს და ამგვარად ხელთუქმნელ ხატს ის დაუბრუნოს, რაც „საიმედო პირობებში დაცვის“ შედეგად დაიკარგა.

ამასთან, ინფორმაცია ვერ მოვიპოვეთ ხატის მორთულობისა და ძვირფასეულობის აღწერილობის შესახებ, ასევე ვერც ის დავადგინეთ — როდის რამდენი ხატი მოიპარეს, ისინი ხომ „ბუნებრივად არ აღრიცხვებოდა“...

ზაზა ნანოზაშვილის განცხადებით, ანჩისხატის ტაძრის დაზარალების შემდეგ, სახელმწიფომ უამრავი სიმინდე მუხუმედი გადართვა: წმინდა ხატები, სახარება, ბარძიმ-ფეშუმები. ამ ჩამონათვალიდან დღეს აღარაფერი ჩანს.

მუხუმედი ნარკომადგენლები ყოველივე ამას პრაქტიკულად აღიქვამენ და ამ თემებზე საუბარს ქვეყნის ლალაბად მიიჩნევენ. მათი აზრით, ეროვნული მუხუმედი ერის სარკეა და მისი ხელაღებით ხსენება ყოველად დაუშვებელია. ძნელია, არ დავეთანხმომთ. სამეფო, როგორც მუხუმედი მართლაც ერის სარკეა. ხოლო ის, რაც ამ სარკეში მოჩანს, მისაღებად და საამაყუდად მხოლოდ ბრძანებები მოეჩვენება.

საჯარო ინფორმაციას ხელს პატივისცემით აწერს საჯარო ინფორმაციის ხელმძღვანელების უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი პირი ირაკლი ჩლინგარაშვილი.

როგორც იტყვიან, ამ ხალხს, ეროვნული საგანძურის და მათი დამორჩენის პასუხისმგებლობა კი არა, ორი ბატი არ ჩაბარდება.

ან იქნებ ეს მოგვადოებელი წრე არ არის და ყველაფერი ბევრად უფრო მარტივია? მაგალითად, ის, რომ სათანადო დაცვის დოკუმენტაციის დაუცველად დარჩენილი საგანძური გავლენიანი პირებისთვის ღია და ერთი-ორი ხატის ან ძველი ნელთარღი (ხეობის და მუხუმედი-ნაქრძალბუნი მთხარის ძარცვის ან ინვენტარიზაციის შედეგად აღმოჩენილი დანაკლისის შესახებ საქართველოს კულტურის ძეგლთა დაცვისა და სპორტის

სამინისტრომ 2009 წლის 20.01 № 13/08/90 წერილით აცნობა საქართველოს გენერალურ პროკურატურას.

შესაბამისად, ინფორმაციის მისაღებად, თუ რა ეტაპზეა ამ საქმეების გამოძიება (იქნებ იპოვეს საგანძურის ნაწილი ან დააბრუნეს მაინც), ბუნებრივია, პროკურატურას მივმართეთ. პირადი შეხვედრა და ინტერვიუ ჩაკეტილ ქვეყანაში, მით უფრო არასახელისუფლო მედიასაშუალებებისთვის, გამოორიცილებელია. აქაც კანონი მოვიშველით, იმედი გვქონდა, რომ პროკურატურა და იუსტიციის სამინისტრო ზრდილობის გულისთვის მაინც გაითვალისწინებდნენ კანონის მოთხოვნას. გაითვალისწინეს კიდევ და კანონით დადგენილ ვადებში წერილობით გვაცხადებოდა: „საქართველოს მთავარი პროკურატურის მიერ განხილული იქნა თქვენი 2010 წლის 12 აპრილის წერილი და ცაცხობები, რომ საქართველოს მთავარი პროკურატურის საპროკურორო საქმიანობის ზედამხედველობის დეპარტამენტი ანალიტიკური სამმართველო მოთხოვნილი ინფორმაციის აღრიცხვას არ აწარმოებს. შესაბამისად, აღნიშნული მონაცემები არ მოგვეპოვება.“

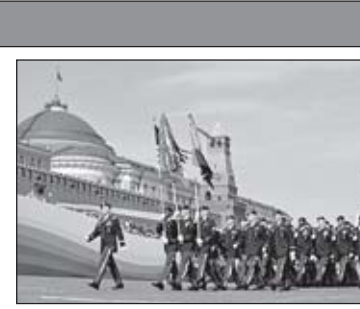
საჯარო ინფორმაციას ხელს პატივისცემით აწერს საჯარო ინფორმაციის ხელმძღვანელების უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი პირი ირაკლი ჩლინგარაშვილი.

როგორც იტყვიან, ამ ხალხს, ეროვნული საგანძურის და მათი დამორჩენის პასუხისმგებლობა კი არა, ორი ბატი არ ჩაბარდება.

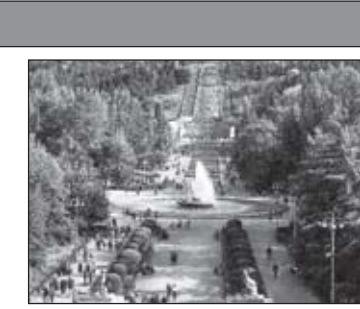
ლევონ თეიშაძე
დაარსებულა

ბრიტანეთში 13-წლიანი ლეიბორისტული მმართველობა დასრულდა. მოსახლეობამ არჩევანი კონსერვატორების სასარგებლოდ გააკეთა. ნინასწარი მონაცემებით, თემთა პალატის 305 მანდატი კონსერვატორებმა მოიპოვეს, 221 — ლეიბორისტებმა, 61 — ლიბერალ-დემოკრატებმა და დამოუკიდებელმა კანდიდატებმა. გამარჯვებულ კონსერვატორებს მთლად კარგად არ აქვთ საქმე — მთავრობის დასაკომპლექტებლად ხმები არ ჰყოფნით და ლეიბორისტებთან მოუწვევთ კოალიციის შექმნა. ჯერჯერობით გაურკვეველია, ვინ იქნება პრემიერი.

გაბრელაშვილი
დაარსებულა

მოსკოვში ფაშიზმზე გამარჯვების 65-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი ალლუმი 72 წუთს გაგრძელდა. სამხედრო ალლუმი ადგილობრივი დროით 10:00 საათზე რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დროშისა და გამარჯვების ნიშნების გამოტანით დაიწყო. რუსეთის ფედერაციის პრემიერს მსოფლიოს მემდიე, წითელ მოედანზე საზეიმო მარშით 10 500-მდე რუსმა და 1000-მდე დსთ-ის ქვეყნებდან, პოლონეთიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, საფრანგეთიდან და აშშ-დან ჩასულმა ჯარისკაცმა ჩაიარა.

9 მაისი
თბილისკად

ვეტერანებისთვის ფაშიზმზე გამარჯვების დღის მისალოცად ვაკის პარკში ლამის საზეიმო მარშით ჩაიარეს პარლამენტის თავმჯდომარემ და ვაკის უკუკარგმა, მერობის კანდიდატებმა — გოგი თოფაძემ და ნიკა ივანიშვილმა. აფხაზეთის მთავრობის თავმჯდომარე გიორგი ბარამია აფხაზეთიდან დევნილი ომის ვეტერანებს რესტორან „კრწანისში“ უმასპინძლა. დღესთვის საქართველოში მეორე მსოფლიო ომის ექვსი ათასამდე ვეტერანი და 12 ათასამდე მათათან გათანაბრებული პირი ცხოვრობს.

ვებკანის დაარსება
დაარსებულა

ვეტერანებს ნამდვილად გაუმართლათ, რომ ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები მათის ბოლოსად და გამარჯვების დღე გაგანია წინასწარჩვენო კამპანიის დაემთხვა. სხვას თუ ვერაფერს, დაპირებებს მაინც იღებენ უხვად. მერობის კანდიდატი ნიკა ივანიშვილიც ამ შანსს როგორც ვეძებდა ხელიდან? სასწრაფოდ შეხვდა ვეტერანებს, აღმოაჩინა, რომ მათ პრობლემებიც ჰქონიათ და პირობა დადო, როგორც კი ხელისუფლებაში მოვა, ომის ვეტერანების სათანადოდ დაფასებას უზრუნველყოფს.

კოპანია «თბილისი» და «ნიუ სიტი» სიღნაღის რეაბილიტაციაზე ჩატარებული საგუგამოების საფორუმის დასრულების შემდეგ დაგვიხსენით. ქალაქის აღდგენისთვის გარჯილადმიანებს, რომლებიც გაუსაძლისი სიღნაღისგან დაძაბუნებული ძალისხმევით ცდილობენ, შენობები გააღამაზონ, ხშირად კუთვნილ გასამრჯელოს არ აძლევენ. ამჯერად იმავე ბედში სიღნაღის მუშებიც აღმოჩნდნენ.

ბოლო წლების საქართველოში უმნიშვნელო მიზნებისთვის გაფლანგული მილიონობით თანხის ხარჯზე ქალაქებისა და თავად მოქალაქეების ცხოვრების გაუმჯობესების უხარისხო და ერთგვრადი დატვირთვის ფასადური რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. ქალაქების აღდგენისთვის გარჯილადმიანებს, რომლებიც გაუსაძლისი სიღნაღისგან დაძაბუნებული ძალისხმევით ცდილობენ, შენობები გააღამაზონ, ხშირად კუთვნილ გასამრჯელოს არ აძლევენ. ამჯერად იმავე ბედში სიღნაღის მუშებიც აღმოჩნდნენ.

კომპანიები „თბილისი“ და „ნიუ სიტი“ სიღნაღის რეაბილიტაციაზე ჩატარებული საგუგამოების საფორუმის მიმართ არსებულ დავალიანებას 2007 წლიდან არ ანაზღაურებენ. თავად მუშები აღნიშნავენ, რომ მათ ყურადღებას არც გამგეობაში და არც კახეთის სამხარეო ადმინისტრაციაში არ აქცევენ. ისინი აცხადებენ, რომ პროტესტის ყველა ფორმას გამოიყენებენ და სიღნაღის ცენტრსა და თბილისშიც აქციების მოწყობით იმუქრებიან. სიღნაღის გამგეობაში კი განგვიცხადეს, რომ მათთან ორი თვის განმავლობაში არავინ მისულა, ხოლო კომპანია „ნიუ სიტი“ ამბობს, რომ მათ ამ მუშების მიმართ არანაირი დავალიანება არ გააჩნიათ.

საინტერესოა, ვის შეიძლება გაეფლანგა ბიუჯეტიდან მილიონობით გამოყოფილი თანხა, რომლის გარკვეული ნაწილი მუშებისთვის იყო განკუთვნილი? ბიორგი სიბაჟილი, კახეთის გუბერნატორის მოადგილე: — არის ასეთი ცნობა, რომ მუშებს, რომლებმაც სიღნაღის სარეაბილიტაციო სამუშაოები შეასრულეს, კომპანიები „თბილისი“ და „ნიუ სიტი“ სახელფასო დავალიანების დაფარვას ამაოდ ჰპირდებიან? — კომპანიებს „თბილისი“ და „ნიუ სიტი“ მუშების მიმართ დავალიანება ნამდვილად ჰქონდათ, მაგრამ, რამდენადაც ვიცი, ეს პრობლემა დაახლოებით ერთი-ორი თვის წინ გადაწყდა.

— თუმცა კომპანია „ნიუ სიტი“ მხოლოდ ას მუშას დაურიგა ერთი თვის ხელფასი, ხოლო ორასიმუშასვე გასამრჯელოს გარეშე დარჩა. — ამ საკითხთან დაკავშირებით მუშებმა თხოვნით როცა მოგვმართეს, მაშინ კახეთის გუბერნატორ გიორგი ღვინიაშვილის დახმარებით ეს საკითხი მოგვარდა. თუ კიდევ ვინმე არის ისეთი, რომელსაც განუყელი შრომისთვის ანაზღაურება არ მიუღია, ამის გარკვევას ვეცდებით.

— არის ასეთი ცნობა, რომ ორასი მუშა უხელფასოდ დარჩენილი. — მე შემოიღია ვთქვა, რომ მხოლოდ შვიდი ადამიანია, რომლებსაც ხელფასების მხოლოდ ნაწილი აქვთ აუღებელი, სულ 3000 ლარის ოდენობით. — ამ შემთხვევაში, როგორ ახსნით კომპანია „ნიუ სიტის“ ხელმძღვანელის, ზაქრო გიორგაძის განცხადებას, რომ მას მუშების მიმართ არანაირი დავალიანება არ აქვს? — მე ვერ გეტყვი, ბატონო ზაქრო რას ამბობს, მაგრამ, ჩვენი ინფორმაციით, დავალიანება მხოლოდ 3000 ლარია.

— მუშები აცხადებენ, რომ ისინი კომპანიებს ვერ უკავშირდებიან. მათი თქმით, ამ კომპანიებს და ტელეფონის ნომრები და ოფისის მდებარეობა შეცვალეს. თქვენ თუ შეეცადეთ, კომპანიების მოძებნაში მათ დახმარებოდა? — აღნიშნული დავალიანება იმიტომ შემცირდა, რომ ჩვენ ამ ადამიანებს კომპანიებთან დაკავშირებაში დავეხმარეთ და სწორედ იმიტომ არის მხოლოდ 3000 ლარი დარჩენილი. — ამბობენ, რომ სამშენებლო კომპანია „თბილისი“ გასაქონდა, ფირმის ხელმძღვანელი მიმალავდა და მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული. ამ დრომდე არის თუ არა რამე გამოძიებული? — კომპანია გასაქონდა, უნდა თუ არა, სამენარმო რეესტრში უნდა გავარკვიოთ. მე ამის შესახებ არაფერი ვიცი. ეს ეცოდინება სასამართლოსა და საგადასახადო ინსპექციას.

კოპანია «ნიუ სიტი» მუშების მიმართ არსებულ დავალიანებას არ აღიარებს

— ვერ გეტყვით, ეს მდგომარეობა რატომ გართულდა. ვადასტურებ მხოლოდ იმას, რომ შეიძლება ადამიანია დარჩენილი, რომლებსაც თანხის ნაწილი ჯერ არ მიუღიათ. — ამბობენ, რომ სიღნაღის რეაბილიტაციისთვის ბიუჯეტიდან მილიონობით ლარი გამოიყენა. თუმცა მთელი ეს თანხა სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის არ დახარჯულა. ასევე ამბობენ, რომ სიღნაღში მხოლოდ გარე ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია მოხდა და თანხა მხოლოდ ცენტრალურ დასახლებაში. — აბა, სად დიხარჯავთ? ეს მტკნარი სიცრუეა. თქვენ მოგინებთ სიღნაღში და საკუთარი თვალთნახავით, რაც გაკეთდა.

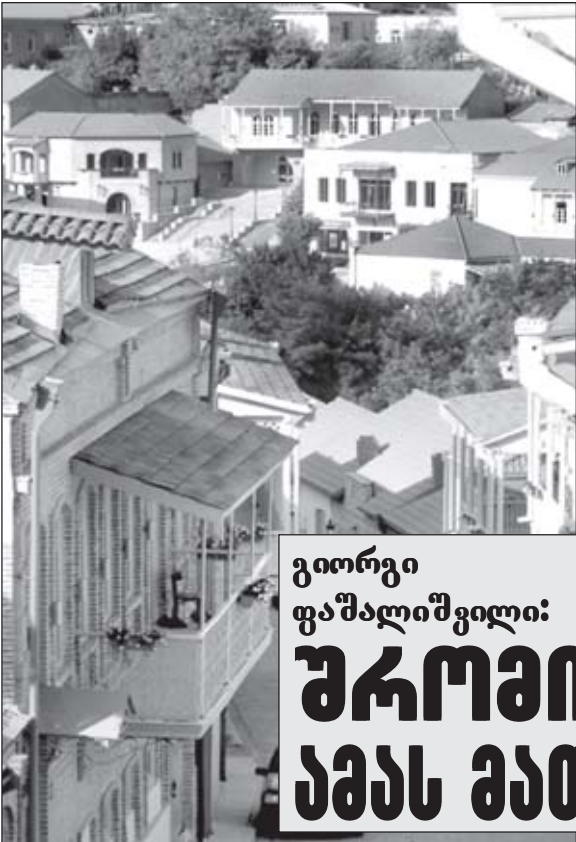
— ვერ გეტყვით, ეს მდგომარეობა რატომ გართულდა. ვადასტურებ მხოლოდ იმას, რომ შეიძლება ადამიანია დარჩენილი, რომლებსაც თანხის ნაწილი ჯერ არ მიუღიათ. — ამბობენ, რომ სიღნაღის რეაბილიტაციისთვის ბიუჯეტიდან მილიონობით ლარი გამოიყენა. თუმცა მთელი ეს თანხა სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის არ დახარჯულა. ასევე ამბობენ, რომ სიღნაღში მხოლოდ გარე ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია მოხდა და თანხა მხოლოდ ცენტრალურ დასახლებაში.

— ჩვენი ინფორმაციით, სულ 200 მუშას არ აუღია ხელფასი. — შესაძლებელია, იმიტომ, რომ ჩემი ახლო მეგობრებისგან ვიცი, საკმაოდ ბევრი ადამიანია უხელფასოდ დარჩენილი. — საერთოდ ჯაშუი რა რაოდენობის ხელფასი აქვთ ასაღები ამ ადამიანებს? — ზოგს 1000, ზოგს 500, ზუსტად ვერ გეტყვით. ეს გამგეობაში არის დაფიქსირებული, ვინც განცხადებები შეიტანა. — და რამდენმა ადამიანმა შეიტანა განცხადება, ხელფასის დარიგების მოთხოვნით, გამგეობაში? — ეს ნამდვილად არ ვიცი, ყველაფერი გასაიდუმლოებულია და ამას ჩვენ არავინ გვეუბნება. სიღნაღში თუ ჩამობრძანდებით, შეიძლება თქვენ გითხრან.

— გავგეობაში დაგვიხსენით დავალიანების დაფარვა მოსთხოვა, მათ 20 ათასი ლარის ოდენობის თანხა ჩამოიტანეს, მაგრამ გარკვეული რაოდენობის დავალიანება ისევ არის დარჩენილი. შემდეგშიც დავეუკავშირდით ამ კომპანიებს; გვპირდებიან, რომ ჩამოვლენ და მუშებს შეხვდებიან. — სიღნაღის გამგებელი ნოდარ კოჭლამაზაშვილი აცხადებს, რომ მხოლოდ 6000 ლარია დავალიანება, მაგრამ კუთვნილი ხელფასი ორას მუშას არ აუღია; 6000 ლარით ორასი მუშის ხელფასს გაისტუმრებენ? — მინდა გითხრათ, რომ მუშებს შეუძლიათ ჩვენთან მოვიდნენ; ჩვენი კი, შესაძლებლობების გათვალისწინებით, შევეცდებით, დავეხმაროთ. — თუმცა მუშები აღნიშნა-

— ამბობენ, რომ სიღნაღის რეაბილიტაციისთვის ბიუჯეტიდან მილიონობით ლარი გამოიყენა. თუმცა მთელი ეს თანხა სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის არ დახარჯულა. ასევე ამბობენ, რომ სიღნაღში მხოლოდ გარე ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია მოხდა და თანხა მხოლოდ ცენტრალურ დასახლებაში.

— ადგილზე გიორგი სიბაჟილი ჩვენთან საუბარში აცხადებს, რომ ეს პრობლემა ერთი თვის წინ გადაწყდა და უხელფასოდ დარჩენილია მხოლოდ შვიდი ადამიანი, რომელთაც 3000 ლარი აქვთ მისაღები. რაიონის გამგებელი აცხადებს, რომ მხოლოდ 6000 ლარის ოდენობის ხელფასია გასაცემი. — არა, როგორ გეკადრებია. ძალიან ბევრი ადამიანია ისეთი, რომლებსაც ხელფასი დღემდე არ მიუღიათ. — გამგებლის მოადგილე აცხადებს, რომ, ორი თვისა, მათთან ამ საკითხზე არავინ მისულა, ხოლო ჩვენი ინფორმაციით, მუშები აქციების დაწყებასაც კი აპირებენ? — როგორ არ მივიდოდა, აუცილებლად მივიდოდა. ერთი კვირის წინ შეხვდით ადამიანს, რომელმაც ოპერაცია გაიკეთა ხორხზე. მისთვისაც არ მიუციათ ჯერ ხელფასი და მას, ასეთ მდგომარეობაში მყოფს, რომ არ მისცეს ხელფასი, სხვას ვის მისცემდნენ? თუ ისინი დავალიანებას არ გადაიხდიან, ხალხი ამას არ შეეგუება, აქციებსაც დავინწყებთ და ქვების სროლასაც. ეს არის ადამიანის შრომით ვაჭრობა და ამას მათ არავინ აპატიებს. ▶

გიორგი ფაშალიშვილი: ეს არის აღამიანის შრომით ვაჭრობა და ამას მათ არავინ აპატიებს

ჭიანჭურა ეკოლოგიური კატასტროფის ფაქტორია

რამდენიმე წლის შემდეგ კიდევ ერთი ეკოლოგიური კატასტროფის გახადება

საქართველოში სიმსივნური დაავადებები სწრაფი ტემპით მატულობს, სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემებით, ამ მხრივ კატასტროფული მდგომარეობა იმერეთის რეგიონშია; დაავადებების რისკის საშიშ ზონად ჭიანჭურა რჩება, მიზეზად კი იქ დაგროვილი მანგანუმის ნარჩენები სახელდება. სიტუაცია მას შემდეგ გამწვავდა, რაც გააუქმეს კანონი წყალჩაშვებაზე. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მენარჩენებს შეუძლიათ, წყალში ჩაუშვან ყველაფერი, რაც მოესურვებათ.

კომპლექსური დაავადებაა და მას მხოლოდ ერთი ფაქტორი არ ინვესტებს, რა თქმა უნდა, ეკო-სანიტარული მდგომარეობა უნდა გამოხატოს, მაგრამ, სხვა რეგიონებთან შედარებით, მერამდენადაც ვიცით, ჭიანჭურაში უარესი მდგომარეობა არ არის, — განაცხადა პაატა იმნაძემ.

განმრთელობის გარდა დარღვეული ეკოსანიტარული ნორმები სოფლის მეურნეობაზეც კატასტროფულად მოქმედებს, მოსავალი 20 სანტიმეტრზე მაღალი არ იზრდება. «მწვენიელი მოძრაობა» და «მწვანეთის მოძრაობა» თავმჯდომარე ნინო ჩხობაძე მიიჩნევს, რომ პრობლემის გამწვავება კანონის გაუქმებამ გამოიწვია.

ნარჩენების მართვა საქართველოს კანონდებლობით რეგულირდება. «გარემოს დაცვის შესახებ» კანონში ვკითხულობთ: «ტოქსიკური, რადიოაქტიური და სხვა სახის ნარჩენების განთავსება და დამარხვა წარმოებს მხოლოდ საგანგებოდ განსაზღვრულ ადგილებში გარემოს დაცვის, სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმებისა და წესების დაცვით. აკრძალულია ყოველგვარი ნარჩენის განთავსება ზღვაში და წყლის სხვა ობიექტებში».

როგორც ჩანს, მანგანუმის ნარჩენებზე ეს კანონი არ ვრცელდება ან არავინა პასუხის მომთხოვნი, ვინაიდან მდინარე ყვირილია ისე გაფერული მანგანუმის ნარჩენებით, რომ ცოცხალი მდინარის ნაცვალად გუდროსიფური მდორე მასა მოედინება. ასეთივე მასაა ამოკვებული წყალსაცავები. ამის მიზეზი კი მანგანუმის არასწორი რეცხვაა. წყალთან ერთად მანგანუმიც განაწილდება. ფილტრაცია კი დიდ დანახარჯებს საჭიროებს, რასაც საწარმოს ხელმძღვანელები თავს არიდებენ.

ნიწო ჩხობაძე: «პრობლემა საწარმოების არარეგულარული მართვაა. გარემოს დამცველები ამას ტექნოკრატულ მიდგომას ვეძახით. ეს იმას ნიშნავს, რომ ნედლეულს კი არ ვზოგავთ, არამედ წყალში ვუშვებთ. ბევრი ახალი გამამდიდრებელი კომბინატია შექმნილი, მათი ნარჩენების ნარჩენები კი დაავადებებს იწვევს. ბოლო მოსაწყენებით, ეკოლოგიური კატასტროფის ზღვარზე ვართ.»

მძიმე ეკოსანიტარული მდგომარეობა მოსახლეობის მიგრაციის გამოიწვია. მიგრაციის და დაავადებათა ზრდის სტატისტიკური მაჩვენებელი ერთნაირად სწრაფად იზრდება, რაც ჭიანჭურისა და მდინარე სოფლების მთლიანად დატოვებისას გამოიწვევს.

ჭიანჭურის რაიონში სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავებაზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა შპს „ჯორჯიან მანგანუმს“ აქვს აღებული. გარემოს დაცვის ინსპექციის საწარმოო ჯერ არ შეუმომხმბია. «ინსპექცია საწარმოში ჯერ არ შესულა, მაგრამ დაახლოებით ერთ თვეში ჩვენ მას შევაშინებთ», — განაცხადა გარემოს დაცვის ინსპექციის ინსპექტორების სამსახურის უფროსმა ნელი კორკოტაძემ.

ჭიანჭურის მანგანუმი წლების განმავლობაში ერთ-ერთი უდიდესი საბადო იყო ევროპაში. მისი პრივატიზება რამდენჯერმე მოხდა.

ჭიანჭურის ეკოსანიტარული მდგომარეობა არასამთავრობო ორგანიზაცია „ექიმთა კავშირი“ შეისწავლა და შემაშფოთებელი მონაცემები დააგროვდა. მოსახლეობა შეწუხებული იარაღი გამოიყენა, რომ სამრეწველო ნარჩენები ყველგან ყრია, არის ღია კარიერები. მანგანუმის გადამამუშავებელი ნიდა ასფალტის ნაცვალად დააგეს, რაც სიციხის დროს მტვრის სახით ჰაერში იფანტება, შემდეგ კი ადამიანის სასუნთქ გზებში ხვდება. კორელაცია მანგანუმსა და სიმსივნური პათოლოგიებს შორის ძალიან მაღალია.

„ექიმთა კავშირი“ იქ არსებული მდგომარეობის შესახებ ინფორმაცია მიანოდა სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ჯანდაცვის სამინისტროებს, ადგილობრივი მოსახლეობის ხელმძღვანელებს

შეაგროვა და ითხოვა, ყურადღება მიაქციონ ჭიანჭურას.

„ჯანდაცვის სამინისტრომ წერილი დაავადებათა კონტროლის ცენტრში გადაამისამართა. ორჯერ ვიყავი დაბარებული, ვისაუბრეთ და ამით დამთავრდა ყველაფერი. მითხვავს, იქნებ ექიმები სამი დღით ჩაიყვანათ და მოსახლეობა გამოიკვლიათო, თუმცა წარმოდგენილია სამ დღეში 13 ათასი ადამიანის ყველა პროფილით გამოკვლევა“, — ამბობს „ექიმთა კავშირი“ პრეზიდენტი თორნიკე ბიძინაშვილი.

დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის დირექტორი პაატა იმნაძე შეშფოთების საფუძველს ვერ ხედავს. „ჩემი ინფორმაციით, კატასტროფული მდგომარეობა ნამდვილად არაა, სიმსივნე

ნახაზი მესობიას უყვის

წინასწარჩვენი პერიოდის მიწურულს ქვეყანაში სიტუაცია რთულდება. მმართველი პარტია აგონიაში ჩავარდნილი იქცევა და ბრძოლის ისეთ მეთოდებზეც არ ამბობს უარს, რომელიც ძალადობას ემყარება. ეს მეთოდები ძირითადად რეგიონებში გამოიყენება. თუ აქამდე კანდიდატები ეზოში წერილებს პოულობდნენ, რომლითაც ხელისუფლება მათ დაშინტაჟებას ცდილობდა, ახლა პირდაპირ სახლებში უფარდებიან მათ შელაპარაკებას და სპეცოპერაციებს ატარებენ.

სწორედ სპეცოპერაცია შეიძლება ვთხოოდოთ იმ ფაქტს, რომელიც გასულ კვირას მესობიაში მოხდა. ღამით სამეგრელო-ზემო სვანეთის თითქმის მთელი ადმინისტრაცია — სამხარეო პოლიციის უფროსი თენგიზ გუზავა, სამხარეო საფინანსო პოლიციის უფროსი გიორგი შედანი, შს სამინისტროს თანამშრომელი ანზორ მარგანიანი და კიდევ რამდენიმე თანამდებობის პირი სპეცრაზმთან ერთად მესობიას შეესია. მათ გვიან ღამით სახლებიდან გამოიყვანეს ოპოზიციური პარტიების სამსახურები და წინასწარ დაწერილ განცხადებებზე აწერიდებოდნენ ხელს, თითქოსდა ისინი არჩევნებში მონაწილეობაზე უარს ამბობდნენ.

მესობიაში ხმების მოპოვების არაერთგვაროვანი მეთოდები არსებობს, მაგალითად, წინა არჩევნებზე მესობიის პოლიციის უფროსმა, ბესიკ გულუდაშვილმა პოლიციელები დაიბარა და ხატზე დაფიცება აიძულა, რომ „ნაციონალებს“ მისცემდნენ ხმას.

პოლიციელმა მელოტონ პაკულიანმა ხატზე არ დაიფიცა, რადგან თურმე მისი დისწვილი მაჟორიტარად კენჭს სხვა პარტიიდან იყრიდა და ხმის მიცემასაც მისთვის აპირებდა, რის გამოც იგი სამსახურიდან დაითხოვეს. წელს პოლიცია უფრო აგრესიულ მეთოდებზე გადავიდა. მესობიაში ჩატარებული სპეცოპერაციის შესახებ მესობის

რაიონში ლეიბორისტული პარტიის წარმომადგენელი ალექსანდრე სერბიანი გვესაუბრება.

— ბატონო ალექსანდრე, როგორც ვიცით, სერიოზული ძალადობა იყო კანდიდატებზე, როგორც ვითარდებოდა მოვლენები მესობიაში გორიზიას „სტუმრისას“?

— ღამით, დაახლოებით 10 საათზე მოვიდნენ, შუქი არ იყო. პირდაპირ სახლებში მიდის მთელი მაჟორიტარად კენჭს სხვა პარტიიდან იყრიდა და ხმის მიცემასაც მისთვის აპირებდა, რის გამოც იგი სამსახურიდან დაითხოვეს. წელს პოლიცია უფრო აგრესიულ მეთოდებზე გადავიდა. მესობიაში ჩატარებული სპეცოპერაციის შესახებ მესობის

ბის“ მეორე, ხოლო ლერი ნაკაძე მესამე ნომერი გახლავთ. არ ვიცი, რა მოხდა, რითი ამანტაჟებდნენ მათ.

როცა დაგვირეკეს, რომ ასეთი სიტუაცია იყო, ჩვენც გამგებოდა მივედით, სადაც დაახლოებით 15 მანქანისგან შემდგარ კოლონას შენობისთვის ალყა ჰქონდა შემორტყმული. დავთვაღეთ. შეიარაღებულ ჯგუფში 30 სამხედრო ფორმირებული იყო. სავარაუდოდ, ეს იყო სპეცდანიშნულების რაზმი, მთელი შეიარაღებით, ჯავშანში იტყუებით, ზოგიერთი — ნიღბითაც.

ლერი ნაკაძეს უკვე მოწერილი ჰქონდა ხელი მათ მიერ დაწერილ განცხადებაზე, რომ უარს ამბობდა კანდიდატობა-

ზე და პარტიიდანაც გამოდიოდა. ვერ მოასწრეს იგივე განცხადების მეორე კანდიდატისთვის დანერგვა, რადგან ოპოზიციურად განწყობილი ხალხი შეუვარდათ და ნაკანი შენობიდან გამოიყვანეს.

— ღამის საათებში ასეთ ქმედებას რით ახსნით?

— მათ სურდათ, ეს ყველაფერი ჩუმად გაეკეთებინათ. ოპერაცია თერთმეტი საათიდან პირველ საათამდე გაგრძელდა. სხვა სოფლებშიც ჰყავდათ ჯგუფები გაგზავნილი.

— რატომ გახდა ასეთი მასშტაბური ჩარევა საჭირო ამ პროცესებში?

— იგრძნეს, რომ ჯგუფი, რომელიც წარდგენილია პარტია „თავისუფლების“ მიერ სვანეთში, საკმაოდ რეიტინგულია და ამიტომ

ხელისუფლებამ შენოლა მოახდინა მათზე.

— კონკრეტულად ვინ იყვნენ, შეგიძლიათ იმ პირების დასახელება?

— დიახ, სახეზე ყველას ვიცნობთ. ესენი იყვნენ — გუბერნატორი გოროზია, მისი მოადგილეები, სამხარეო პოლიციის უფროსი ლერი ნაკაძე, პოლიციის უფროსი, ჩვენი დეპუტატი კახა კვიციანი, გამგებელიც ადგილზე იყო, ასევე ანზორ მარგანიანი, აფხაზეთის შს სამინისტროს წარმომადგენელი, რომელიც მერაბიშვილის მოადგილეა აფხაზეთის სტრუქტურებში. ძალიან ვნერვივდები კურორტზე.

— ამ ოპერაციის ამსახველი კადრები, როგორც ჩემთვის ცნობილია, გადილო პატარა გო-

ფაქტები, რის გამოც კანონი სააკაშვილს პრეზიდენტობის უფლებას ართმევს

ნულოვანი ტოლერანტობა! — იქნება დამნაშავე? არ დაგემორჩილებათ? ესროლეთ! — სააკაშვილის ეს სიტყვები მაშინ ყველამ მხოლოდ მუქარად ჩათვალა, თუმცა შემდეგ განვითარებულმა პროცესებმა აჩვენა, რომ პრეზიდენტის ეს განცხადება წინასწარი გეგმა იყო, რომელსაც ყოველდღიურად ახორციელებს.

ტენდენციური სასამართლო სისტემა, ადამიანის უფლებების დარღვევა, საკუთრების ხელყოფა და პოლიციელთა მხრიდან უდანაშაულო ადამიანების მკვლელობა, სახელმწიფო ქონების გასხვისება — ეს ყველაფერი სააკაშვილის ხელისუფლების საეიზიტო ბარათად იქცა.

ადვოკატთა ასოციაციის თავმჯდომარე ზაზა ხატიაშვილთან ერთად 2003 წლიდან დღემდე მომხდარი ის ფაქტები გავისხენით, რომლებიც სრულიად საკმარისია პრეზიდენტის იმპიჩმენტის პროცედურის დასაწყებად.

— ბატონო ზაზა, ჩვენი საუბრის დროს, უპირველესად, ტალიანის კომისიის მიერ გამოქვეყნებული დასკვნა უნდა გავისხენოთ, რომლითაც დადასტურებულია, რომ ომი სააკაშვილმა დაიწყო.

— ავგისტოს ომის შემდეგ სააკაშვილი გამოდიოდა და ყველას უმტიციებდა, ომი მე არ დამიწყიაო, თუმცა ტალიანის დასკვნის გამოქვეყნების შემდეგ პრეზიდენტმა პოზიცია შეცვალა. სააკაშვილის მხრიდან დავითაის ხელშეწყობით საპარლამენტო კომისიის შექმნით მან, ფაქტობრივად, საკუთარი დანაშაულები აღიარა. მისი გადაწყვეტილების გამო ასულულობით ახალგაზრდა დაიღუპა.

რა თქმა უნდა, სააკაშვილი უნდა გავსამართლებინათ, რადგან მან გამოიყენა აკრძალული კასეტური ბომბები. ეს იყო საკუთარი ხალხის გენოციდი. აქამდე სააკაშვილი ათჯერ განამართლებდნენ, რომ არა ბუშისა და თეთრ სახლში მისი ნარჩენების მხარდაჭერა. სააკაშვილი რომ არავის და არაფრის მიმართ არ არის შემწყნარებლური, ამას თვითონაც აღიარებს. ამიტომ ქართველებს არც გაპკვირვებით ტალიანის დასკვნის ფორმულირება, რომ ომი სწორედ მან წამოიწყო.

— შემწყნარებლობასთან დაკავშირებით უნდა გკითხოთ: რას ნიშნავდა პრეზიდენტის განცხადება, რომელიც ნულოვან ტოლერანტობას ეხებოდა: სცდება თუ არა ქვეყნის პირველი პირის ეს განცხადება სამართლებრივ ჩარჩოებს?

— საქართველოში არ არსებობს სამოქალაქო საზოგადოება და მისი შექმნას ყველა პრეზიდენტი, გამსახურდიანიდან დაწყებული, ეწინააღმდეგებოდა. ამ განცხადების შემდეგ, რა თქმა უნდა, სააკაშვილის, როგორც დემოკრატიული დიქტატორის იმიჯი დაიმსხვრა. საბერძნეთში, ერთ-ერთი სპეცოპერაციის დროს, ასლექტილი ტყვიანობა მოხვდა და გარდაიცვალა. ამ ფაქტს საერთაშორისო საზოგადოების მხრიდან დიდი პროტესტი მოჰყვა და შინაგან საქმეთა მინისტრის პოსტიც შეეწირა.

საკაშვილის საქციელისა და მისი განცხადებების არაადეკვატურობა ყველაფერში ვლინდება. მსოფლიო ისტორიას არ ახსოვს, რომ პრეზიდენტი, თუ განსაკუთრებული შემთხვევა არ არის, სხვა ქვეყანაში ერთი თვით დარჩენილიყო. სააკაშვილი კი თითქმის ერთი თვე აშშ-ში იყო. აქ ხომ კომენტარიც უნდა იქონიებოდა ეს ადამიანი ქართული საზოგადოების სირცხვილია.

ზაზა ხატიაშვილი:

ბაიო ახალია სისხლის საგართლის კოდაქსის თითქმის ყველა პირობა ნული დაარჯიხა და ეს აღაიარა დღეს თავდასხვის მიხედვით

დედნი, თუ განსაკუთრებული შემთხვევა არ არის, სხვა ქვეყანაში ერთი თვით დარჩენილიყო. სააკაშვილი კი თითქმის ერთი თვე აშშ-ში იყო. აქ ხომ კომენტარიც უნდა იქონიებოდა ეს ადამიანი ქართული საზოგადოების სირცხვილია.

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— არც მომხდარა. ნებისმიერ დემოკრატიულ ქვეყანაში ამგვარი ფაქტის შემდეგ აუცილებლად დადგებოდა პრეზიდენტის გადაყენების ან არაკანონიერების მიზნით ქართველებს არც გაპკვირვებით ტალიანის დასკვნის ფორმულირება, რომ ომი სწორედ მან წამოიწყო.

— რაც შეეხება სისხლისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— არც მომხდარა. ნებისმიერ დემოკრატიულ ქვეყანაში ამგვარი ფაქტის შემდეგ აუცილებლად დადგებოდა პრეზიდენტის გადაყენების ან არაკანონიერების მიზნით ქართველებს არც გაპკვირვებით ტალიანის დასკვნის ფორმულირება, რომ ომი სწორედ მან წამოიწყო.

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

— რაც შეეხება ხელისუფლების მორიგ არაკანონიერ ქმედებას, რომელიც დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის დარბევას ეხება. მსგავსი პრეცედენტი თუ გახსენდებათ მსოფლიო ისტორიიდან?

ცეკას მდინის ან მისი მოადგილის მეუღლე ისეთ სკანდალში რომ გახვეულიყო, როგორც მერაბიშვილის ცოლი, რა სადამსჯელო ოპერაციები განხორციელდება მის მიმართ?

— სტალინის დროს ორივეს დახვრეტდნენ, ხრუშოვის დროს აუცილებლად დაიჭერდნენ ან ჩამოალაბორანტებდნენ და უგულვასავით ავტოგასამართ სადგურთან სანკავის ჩამსხმელად დააყენებდნენ.

სანდრო გირგვლიანის მკვლელებს ყველანივე ეკუთვნოდათ სამუდამო პატიმრობა ან ორმოცი წლით თავისუფლების აღკვეთა. დღეს ხომ შეკრების პრინციპია. ამიტომ საკონტროლო გასროლა, განსაკუთრებული სისასტიკით დანაშაულის ჩადენა, ჩასაფრება, ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღის უკანონოდ გამოყენება, მტკიცებულებების ფაქტობრივად დაპყრობა ან სამუდამო არსებობას, ან 40-წლიანი. აქედან გამომდინარე, თუ სამუდამოს არ მისცემდნენ, მინიმუმ 40-წლიანი პატიმრობა უნდა მიესაჯათ მათთვის. ის კი, რაც მათ გააკეთეს, საზოგადოების დაცინვა იყო. საბჭოთა კავშირის დროს ასეთი ფაქტს არც კი დაუშვებდნენ.

საკაშვილი რომის იმპერატორ კალიგულას ჰგავს, რომელსაც ყველაფერი ჰქონდა და ამბობდა, მთვარე არ მაქვსო და მთვარეც მოინდომა. ამ კაცის ქმედება არანაირ ადამიანურ ჩარჩოებში არ ჯდება. იგი საბრალდებო სკამზე უნდა იჯდეს. ჩაუშეს კუს შემდეგ რუმინეთში არავის გაუშვებია ის, რასაც ჩაუშეს კუთვებდა, ვერავინ გაბუდა, რადგან მისი ოჯახის განადგურების ისტორია ყველას თვალწინ ედგა. ჩაუშეს კუს გარემოცვიდან უდანაშაულო ადამიანებიც დასაჯეს, მაგრამ ხალხი ისეთი გამწვანებული იყო, რომ მტყუან-მართალს ვეღარ არჩევდა.

— მთავრობამ პარლამენტს «სახელმწიფო ქონების პრივატიზაციის შესახებ» კანონპროექტის მეორე და მესამე მოსმენებით დაქარაუბრებული წესით მიღება სთხოვა. ამ კანონპროექტის თანახმად, პრივატიზაციის ექვემდებარება ქვეყნის რკინიგზა, კომუნიკაციისა და ენერჯომომარაგების, ასევე წყალმომარაგების სისტემები, წყალსადენის სატუმბო სადგურები და მაგისტრალური მილსადენები. საპრივატიზაციო ნუსხაში მოხვდა საფოსტო კავშირი, სატელევიზიო და რადიომუნიციპალიტეტების პირველი არხის ტექნიკური საშუალებები, სანატენო-საფიდელო მოწყობილობები (ტელერადიო ანტი), სკოლაში დიდი ალზრდის დაწესებულებები. უტოლდება თუ არა ამ კანონის პარლამენტში ინიცირება და შეეძლებს მისი დამტკიცება ქვეყნის დასახს?

— ეს ყველაზე დიდი კანონდარღვევაა, რომელიც შეიძლება ქვეყნის მეთაურმა ჩაიდინოს. ეს ის საკითხია, რომლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი ადამიანის მიმართ მისი სტატუსით ან უსტატუსოდ გარკვეული დროის შემდეგ მიიღება დამატებითი თუ გამორჩეული მხარევა თვითმკვლელობის ტოლფასი გახდა.

— დღემდე სააკაშვილის ცოდვებზე ყველაზე მძიმედ ახალგაზრდების მკვლელობები ითვლება. საბჭოთა კავშირის დროს, მაშინ, როცა დიქტატურა ზენიტში იყო,

მსაზრა
პორტალი

«თავისუფლების ინსტიტუტი»-სუთი პარტლემადიდაზღუდური ტაძრის კათოლიკეთათვის გადასვას ღობიკებს

„ემარასა“ და „თავისუფლების ინსტიტუტის“ ლიდერები და მათი თანამოაზრეები ახალი იდეის გარშემო გაერთიანდნენ. „მხარს ვუჭერ კათოლიკური ეკლესიების გადაცემას!“ — ამ მოთხოვნითა და სათაურით მათ facebook-ზე გვერდი შექმნეს და თანამოაზრეებსაც ეპატივებინან.

„თავისუფლების ინსტიტუტის“ დამოკიდებულება მართლმადიდებელი ეკლესიის მიმართ რომ უარყოფითია, წლების განმავლობაში არაერთმა ფაქტმა დაადასტურა. აღნიშნულ მოთხოვნას კი სულ უფრო მეტი ქართველი უერთდება შესაშური ერთსულოვნებით. ინიციატივის მხარდამჭერთა რიცხვში ცნობილი სახეებიც არიან: ეკა კვეციანი, ლევან რამიშვილი, თამარ ჩერგოლიშვილი (გვიგა ბოკერიას მეუღლე), „რესპუბლიკელი“ დავით ზურაბიშვილი და ნოდარ ლადაია. ისინი მართლმადიდებლური ტაძრების კათოლიკეთათვის გადაცემას მოითხოვენ.

გვერდს უკვე ასობით ფანი ჰყავს. ის, რომ განსხვავებული აღმსარებლობის წარმომადგენლებს პატივი უნდა ვცეთ და ტოლერანტობის გრძნობა გავაჩინდეს, გასაკვირი ნამდვილად არ არის, მაგრამ შემზარავი ფაქტია, როდესაც ქართველები მოქმედი მართლმადიდებელი ეკლესიების კათოლიკეთათვის გადაცემას და „სამართლიანობის აღდგენას“ ისე მოითხოვენ, რომ ამ ეკლესიებში მოღვაწე მართლმადიდებლების გულისტკივილი არაფრად მიაჩნიათ. რა უნდა ქნას ამ ეკლესიების მრევლმა? „ფეისბუქის“ გვერდზე საუბარია ქუთაისის საკათედრო, ბათუმის, გორის, უდესა და ივლიტას ეკლესიების კათოლიკეთათვის გადაცემასზე.

ამ შემთხვევაში — „მხარს ვუჭერ კათოლიკური ეკლესიების გადაცემას“ მომხრეები მხოლოდ ერთ არგუმენტს ეყრდნობიან, რომ ეს ეკლესიები ოდესღაც კათოლიკებს ეკუთვნოდა.

ახმეტის რაიონში არსებული ივლიტას ეკლესია ძველთაგანვეა ცნობილი. ეკლესიის სახელწოდების გამო სოფელსაც ივლიტა დაერქვა. შენობა ქართველმა მართლმადიდებლებმა XII საუკუნეში ააშენეს, ოცხის წყლის (დღევანდელი მდინარე ფოცხოვის) ნაპირას. ეს ეკლესია ოსმალების ნაქეზებითა და გამაჰმადიანებული ბექა ათაბაგის ბრძანებით დაუნგრევიათ. ახალი ეკლესია 1640-იან წლებში იმავე სახელწოდებით აღდგა. ეკლესიას XVII საუკუნეში ახალი განსაცდელი დაატყდა თავს, რის შემდეგაც ველარავინ მოახერხა მისი ნელში გამართვა. ეკლესია 1825 წელს განაახლეს. ნირვა-ლოცვა და ქადაგება აქ ქართულ ენაზე სრულდებოდა. ამ დროიდან მოყოლებული ივლიტას ტაძარს ქართველი-მართლმადიდებელი მრევლი ჰყავს.

გორის ტაძარი კი 1806-10 წლებში აიგო, როგორც კათოლიკური ეკლესია. 1920 წ. ძლიერ დააზიანა მიწისძვრამ. საბჭოთა პერიოდში ეკლესია მოთავსებული იყო გორის სამუსიკო სკოლა. 1990-იან წ. ქართველები ეკლესიის ჩართვით ნაგებობა გადაეცა საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიას. მას შემდეგ გორის ტაძარს ქართველი მრევლი ჰყავს და ყოველ შაბათ-კვირას ღობიკები სრულდება.

გადაწყვეტილება, რადგან აღნიშნული პრობლემატიკის საჯაროდ განხილვა, არც ერთი მხარისთვის არ არის სასიამოვნო. მეუფე ამბობს, რომ ნებისმიერ ადამიანზე ზრუნვა სამღვდელთა მოვალეობაა, თუმცა ამ საკითხის ცალმხრივად განხილვაც დაუშვებელია. „სხვებსაც ხომ აქვთ მითვისებული ბევრი ქართული ეკლესია, რომელთაც არავინ გვიბრუნებს“, — ამბობს მეუფე თევდორე.

„ფეისბუქზე“ გახსნილ გვერდზე რიგითი მოქალაქეები თავიანთ აზრს გამოხატავენ, რომ ამგვარი ქმედება გაუმართლებელია და ისეთ ფაქტებს დებენ, რომლებიც გვერდის ავტორთა მოსაზრებები ბათილდება.

ბაღრი პაპაშვილი: „მე მართლმადიდებელი ვარ, შენსაბამისად, ჩემთვის უსამართლობა მიუღებელია. რაც შეეხება ქუთაისის ხარების ტაძარს, სპეციფიკური (არაქართული) არქიტექტურის გამო, იგი ბევრს კათოლიკური ჰგონია. არადა, ეს სიმართლე არაა. ამ ტიპის მართლმადიდებლური ტაძრები მრავლად აშენდა რუსეთის იმპერიაში. ერთგვარი სახელმწიფო სტანდარტი იყო. ერთი პერიოდი კათოლიკები დაეპატრონენ ამ ტაძარს, მაგრამ ხაზს ვუსვამ: ეს ტაძარი აშენდა როგორც მართლმადიდებლური ტაძარი და, შესაბამისად, სავსებით სამართლიანად მართლმადიდებლები პატრონობენ.“

ქვეყნის ხელისუფლება დღეს სხვადასხვა ყოფითი პრობლემითაა დაკავებული და ყველაზე მთავარი მოვალეობა დაავიწყებული აქვს — ერის სულიერ სიმდიდრესა და საკუთრების დაცვაზე ზრუნვა. ხელისუფლება ქვეყნის ტერიტორიებთან ერთად უკვე ეკლესიებსაც თმობს.

შორენა გოგოლაია

მატარებელი და გუშახაგდალივით აჭყვიტინებულ ყაზილარებს

გასული საუკუნის 80-იანი წლების ბოლოა. ჯერ კიდევ კომუნისტების პერიოდია, მაგრამ საქართველო უკვე „გადვიძებულია“, ეროვნული მოძრაობა (დღევანდელი ტერმინოლოგიით — ნაციონალური მოძრაობა) დულს და გადმოდულს. და რაოდენ საოცარიც არ უნდა იყოს, სწორედ ამ პერიოდში ქართულ რეალობაში ერთ-ერთ ყველაზე საინტერესო და არცთუ უმნიშვნელო პერსონაჟად შემოდის... მატარებელი.

ეს კეთილშობილი და მე-19 საუკუნეში კაცობრიობის პროგრესის ერთ-ერთი უმთავრესი ფაქტორი მე-20 საუკუნის მინურული საქართველოში ზოგს მოუვიდა თავლში, ზოგს — არა. ამ უკანასკნელთა შორის აღმოჩნდა ეროვნული მოძრაობის იმჟამად სრულიად ნორჩი წარმომადგენელი ზვიად ძიძგური, რომლის მშობლიურ ქალაქ სამტრედიასზე საქართველოს მთავარი სარკინიგზო არტერია გადიოდა. მცირე ლირიკული გადახვევა. მასხოს, ბავშვობაში მამაჩემი ერთ ასეთ გურულ ანეკდოტს მიყვებოდა: ლანჩხუთის რკინიგზის სადგურში რეპროდუქტორიდან ისმის შემდეგი შინაარსის განცხადება — „ორ

ნიმუტში მეორე რეინცაზე შემოდრიგდება ოზურგეთის მატარებელი. პასაჟირები, გუშამდეღივით ნუ აჭყვიტინებთ ყაზილარებს.“

ლართა შორის იყო ზვიად ძიძგური, რომელიც, წამოიზარდა თუ არა, გაასხენდა „ჭყვიტინის“ გამაყრუებელი ხმები, იფიქრა — როდემდე უნდა იდრიგონ ამ მატარებლებმაო და პირდაპირ სამტრედიასში გამავალ რელსებზე წაიწვია. ეპ, არ ცხოვრობდა გენი-ალური ლევ ტოლსტოი მე-20 საუკუნის მინურულის საქართველოში, თორემ „ანა კარენინას“ ნაცვლად ხომ „ზვიად ძიძგურს“ დანერდა. რა შანსი გვაქვს ხელიდან გაშვებული... თანაც, აღნიშნული ზ. ძიძგური იმდენად ჭკვიანი აღმოჩნდა, რელსებზე განთავსების მთავარ არგუმენტად ბავშვობის დროინდელი შთაბეჭდილებები კი არ დაასახელა, საბჭოთა იმპერიის ეკონომიკა უნდა დანგრეოთ, გვიტონხრა. საბჭოთა ეკონომიკა კი, როგორც ჩანს, იმით ინგრეოდა, რომ რუსეთიდან საქართველოში (და არა პირიქით) ვეღარ შემოდრიდა ხორბალი, ბენზინი და, ვინ მოთვლის, კიდევ რა აღარ.

საბოლოო ჯამში ვინ ვინ დაანგრია, კიდევ ვიხილეთ. მთელ საქართველოში უმაღლესი კილომეტრის ბენზინის რიგებისა და მართლა აჭყვიტინებული (უკვე არა მხოლოდ გურული) ყაზილარების სახით. ასე ჩატარდა ერთ-ერთი გავლენიანი მოთამაშის „ნათლობა“ ახალ ქართულ რეალობაში.

გავიდა სულ რამდენიმე წელი და მატარებელი ახლა უკვე ქართველებსა და აფხაზებს გაასხენდათ ერთდროულად, ოღონდ სხვადასხვა მხრიდან. აფხაზებმა მასში ძარცვის მშვენიერი საშუალება დაინახეს, ხოლო ქართველებმა — ამ ძარცვის აღკვეთის საბაბით აფხაზთა შიშის შეყვანის კარგი მომენტი. უფრო ჭკვიანური ვერც ერთმა მხარემ ვერაფერი მოიფიქრა. ჰოდა, მე თქვენ გაჩვენებთ მხალხსო, იფიქრა მატარებელმა ც და შედეგს დღემდე ვიმკით.

გამოხდა წლები. მატარებელი, როგორც სუბიექტი, თითქოს ნელ-ნელა დავიწყებდა ექმელი (აღმოსავლეთ საქართველოში — პირდაპირი მნიშვნელობით), მაგრამ გამოჩნდნენ „ვარდულუბლიანები“ და მატარებელსაც ახალი სიციცხლე მთაბერეს.

სალკალორ დვალი

ზურაბ გაგნიძე: 30 პერსონალად გაყიდული თარგობა ასლან სარგებელზე დაბეზული

ნინასაარჩევნო პროცესი უფრო და უფრო დამინტრიგებელი ხდება. მართალია, პრეზიდენტმა 2010 წელი „სტაბილიზაციისა და გარდატეხის წლად“ გამოაცხადა, მაგრამ ხალხს არ სჯერა, რომ არჩევნები უექსცესობად, სამართლიანად და დემოკრატიულად წარიმართება. პოლიტიკოსთა და ექსპერტთა გამოვლენებში უკვე გაიჭურა პოლიტიკური ავდრის მოსალოდნელი პროგნოზებმა. ფინანსისტთა ინფორმაციით, წლებიდანელი არჩევნები ნახევარ მილიარდ დოლარამდე ჯდება და დესტაბილიზაციით ამ თანხის წყალში გადაყრა ქვეყანას საბოლოოდ გატეხს წელში. თუ არა და... დღეს სამართლიანი არჩევნების ჩატარება ყველაზე მეტად საერთაშორისო იზოლაციაში მყოფ პრეზიდენტს სჭირდება. რა ადგილი უჭირავს და რა რეიტინგი აქვს ფრაქცია „ქრისტიან-დემოკრატებს“ და მის კანდიდატებს ნინასაარჩევნო პოლიტიკურ სპექტრში, გვესაუბრება ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი ზურაბ ბაგნიძე.

— ბატონო ზურაბ, რა დგას „ქრისტიან-დემოკრატების“ კონსტრუქციულობის მიღმა — საქვეყნო საქმისადმი ფრთხილი დამოკიდებულება თუ თავდაცვითი სვლები?

— „ქრისტიან-დემოკრატებს“ ხალხი ოპოზიციად არ აღიქვამს, მას „არაფანსად“ ოპოზიციად მიიჩნევენ. თვით ყოფილი სახალხო დამცველი სოზარ სუბარი ერთ-ერთ ინტერვიუში ცინიკით ამბობს, რომ „ქრისტიან-დემოკრატები“ „თვითონ თვლიან, რომ ოპოზიცია არიან“. მათი ლიდერს — გიორგი თარგამაძის რეიტინგი უკვე კიდევ ასეა აბაშიძესთან მუშაობის უამს დღე ექვეყნე, ხოლო მნიშვნელოვნად შეირყა ტელეკომპანია „იმედის“ დახურვისას. გიორგი თარგამაძემ პარლამენტში ხელახალი შესვლისას, როდესაც მთელ ოპოზიციურ სპექტრს გამოეყო, კარგად იცოდა, პოლიტიკაზე რა სასტარტო სიტუაცია ჰქონდა. ამიტომ მას არც ხალხი და არც ერთი პოლიტიკური ძალა არ ენდობა.

რატომ ნაწილა თარგამაძე პარლამენტში? იმიტომ, რომ მას პოლიტიკაში დაბრუნების იმედი აქვს. მისი უფლავემ დააფუძნა, მას ეკუთვნის და დღემდე თვითონ ხელმძღვანელობს. „ქრისტიან-დემოკრატებმა“ ამ საკითხზე გაჩუმება არჩიეს, ნეტავ, რის სანაცვლოდ? ამას შეიძლება კარს მომდგარმა არჩევნებმა გასცეს პასუხი.

— ბატონო ზურაბ, ამბობენ, რომ ოპოზიცია იმიტომ არ ჩაერთა აქტიურად ცესკოს თავმჯდომარის არჩევნებში, რომ გაყიდვების შემთხვევაში ამას საბაბად გამოიყენებენ...

— სხვისი არ ვიცი, მაგრამ ეს თარგამაძის მხრიდან არის „რადიკალიზაცია“ და „სანაცვლოდ“. მათ, მითითებისა-მებ, მხოლოდ სიმართლენარევი რეაქცია უნდა ჰქონდებოდა და სამოქალაქო მიმოსვლის აღდგენის წინააღმდეგეა ცილაშქრეს, მაგრამ საზოგადოებას დაუმადებია, რომ სომხებმა საქართველოს პრეზიდენტს ამ გზის გახსნისთვის მილიონი დოლარი გადაუხადეს. აგრეთვე, მოუწოდებდნენ სააკაშვილს ნა-

ამ ჯურის «კასუნები» მალე სკაისთვის არს მუარველად იწოგან

ციონალებისგან გამოჯენისკენ, მოითხოვდნენ ეროვნული უშიშროების საბჭოს სტრუქტურულ რეორგანიზაციას, ახალი საპარლამენტო კომისიის შექმნას გახმაურებული მკვლელობების გამო. პარლამენტის ქუთაისში გადატანას, მოითხოვეს, უშიშროების სპეცსამსახურები პარლამენტს დაექვემდებაროს. მათ 2010 წლის ბიუჯეტში დაიუნუნეს, ოღონდ ცხარე კამათი იმის შემდეგ გაერთიანდა, როცა სამთავრობო ლოჯიკაში არც ერთი მალაჩინოსანი და პასუხისმგებელი პირი აღარ იჯდა.

ხალხი ხვდება, რომ საპარლამენტო ოპოზიციის მიერ წარმოქმნილი საკითხები ნინასარჩევნო შემთხვევაში და მათ ნისქვილზე ასხამს წყალს. ასე რომ, „ქრისტიან-დემოკრატები“ იმართა უმაგრებენ ზურგს, ვინც ქვეყანას ანგრევეს. რა აზრი აქვს მათ ხელოვნურ, ხეივან ოპოზიციონერობას?! თარგამაძე ცალი ხელით „სადავეს ეპოტინება, მეორეთი — ხელისუფლების კეთილგამობას. ამ ქმედებით ის ყოლიტარბი-ელზე სარგებელს ელის. ამჟამად კი იგი ამ ხელისუფლების პოლიტიკური გარნიზონი, რომელსაც არასოდეს ახედებენ პოლიტიკურ სამზარეულოში და გარკვეულ დისტანციასზე უკარგვთ.

მისი როლია, პარლამენტს ოპოზიციური ფონი შეუქმნას, წარმართოს დებატები კონსტრუქციულად. სიმართლე უნდა ითქვას, ამ სპექტაკლს თავს მშვენივრად ართმევეს. მას ეს როლი სჭირდება. დღეს თარგამაძის ნიშა ხელისუფლებისთვის მომგებიანია, სამომავლოდ კი — დასაფიქრებელი.

ხელს აწერდა გადაწყვეტილებას და იღებდა პასუხისმგებლობას, შემდეგ თავისი პირადი ქონებით აგებდა პასუხს.“
ეს ყველაფერი ხელისუფალთა ინტერესშია, თანხვედრა აშკარაა. გიორგი ამ შემთხვევაში რუპორია. ეტყობა, ხელისუფლება სააკაშვილის ნავიდან გადახტარნი მილიონერების „გაბეზებას“ აპირებს, თანაც სურს, ნოლიადელი შანტაჟის ქვეშ ჰყავდეს.
გიორგი თარგამაძე კონკურენტუნარიანი მოთამაშეა, საკმოდ ანგარებიანი. მასაც, დიდი ხანია, ყელზე ადგას სხვათა მოხვეჭილი სიმდიდრე და გავლენა — „ხელისუფლებაში სკოლის მერხიდან მოსული ადამიანები (უნივერსიტეტის მერხიდან კი არა) ისეთი მასშტაბის ქონებას ფლობენ, რომ ბიზნესში დიდი ხნის

მოუტანს. თბილისის მერის არჩევნებში მონაწილეობაზე დაითანხმეს, მაგრამ ამბობს, რომ ამით პოლიტიკაში ფეხის შედგმას არ აპირებს... თბილისის ჰყავს საუკეთესო მერი გიგი უგულავას სახით.
განა ინვა გრიგოლი არ აცხადებდა საქვეყნოდ, რომ სკოლოდა პატარკაციმევილი პოლიტიკაში წავიდა, იმავე ნუთიდან დატოვებდა „იმედს“. ინგას გაპოლიტიკოსება გიორგი თარგამაძის დამსახურებაა. მან სასწორის ერთ პუნაზე გია ჭანტურია დააყენა — აპოლიტიკური და მეურნე კაცი, ხოლო მეორეზე — პროგრესულად მოაზროვნე ინტელექტუალი ქალი, რომელმაც თავისი ნიჭითა და უნარით ავტორიტეტი მოიხვეჭა და ერთიან ეროვად გადაიტანა 7 ნოემბრის ტრაგედია. საქმისანი მილიონერი გია ჭანტურია ამბობს, რომ 7 ნოემბრის შესახებ არც კი გაუგია. აღარაფერს ვამბობ „უწინფარ“ გაუნიაზე, რით დაიმსახურა ამ ახალგაზრდამ მილიონიანი ქალაქის მმართველ გუნდში ყოფნა? ამგვარ კანდიდატურათა შერჩევა გველვიით ქვეყანი კაცის სიფრთხილია.

— რას გულისხმობთ ამ სიფრთხილით?
— გიორგი თარგამაძე დიდ ამბიციას მალავს „გასანმენდი შავი სათვალის“ მიღმა.
როგორც თვითონ პრეზიდენტმა ორგანიზაციად ბრძანა, გიორგის ოცნებაა: „საქართველო რაც უნდა ქალაქის სწრაფად იქცეს ქრისტიან-დემოკრატიულ ქვეყნად. ამ მიზნისთვის საპარლამენტო არჩევნებში უნდა ბანი-მარჯობა, მთავრობაში უნდა მოხვიდეს და საპარტიული კანდიდატურა უნდა გყავდეს“.

მზადაა, ამ მიზნისთვის ყველა და ყველაფერი ხიდად გაიდოს. სააკაშვილი ამას ხედავს, ამის დასტურია მისივე ნათქვამი თარგამაძის მიმართ: „ოღონდ ჩვენი ხელისუფლება შეიცვლება და, ხლებათ, თქვენ მოხვალთ... მაგრამ კურსს ვეღარ შეცვლით“.

ამ არჩევნების მიზანი პრეზიდენტის ძალაუფლების შეზღუდვა და შემდეგ მისი მშვიდობიანი ჩამოცილებაა. გიორგი თარგამაძე ამ სცენარისთვის ემზადება. არჩევნების შემდეგ თუ სიტუაცია აირევა, კანდიდატურაში მომგებიანი გადაინაწილება აქვს — ავტორიტეტზე და ფულზეც. როგორც ყოველთვის, 30 ვერცხლად გაყიდული თარგამაძე ახლაც სარგებელზე დაგებული და მოსალოდნელ სცენარში თავისთვის სასარბილო როლს ეცხება. მას ხელთ აქვს ნილაბი, მახვილი და ფარი; იმედოვნებს, ნასწაველი და ნაცადი ხერხებით ყოველივე წარმატებით გამოიყენოს. მაგრამ ეს გზა გრძელი, ძნელი და მოულოდნელობებით აღსავსეა. ცუდი ისაა, რომ ამ ჯურის „კაცუნები“ მაღალი სკაისთვის არც მფარველებს ინდობენ.
ესაუბრა ლალი შაჟიაშვილი

ძმთა სასაფლაოზე გატანილი ქართული პური

რეპრესიები და ომები ყველა დროში ბოროტებაა და ეს არაერთხელ დადასტურებულა. თუმცა ისტორიულ მონაცემებზე მეტყველი მაინც რეპრესიებისა და ომებისგან დაზარალებულ ოჯახთა მონუმენტია. ამ თვალსაზრისით, სამაგალითოა თბილისში მცხოვრები 16 წლის მოზარდისა და მისი ბაბუის ისტორია, რომლის საფლავიდან ერთი მუჭა მინის პეტერბურგში ჩატანაზე ოცნებობს ბიჭი... თითქმის საყოველთაო რუსოფობიის პირობებში მას რუსთმოდულობის გაცილებით მეტი საბაბი უნდა ჰქონოდა, როგორც „ხალხის მტრად“ შერაცხულის შეილთაშვილს, მაგრამ ბიჭმა კარგად იცის, რომ მტრობით დანგრეულს მხოლოდ სიყვარული ააშენებს.

ოპატრა გიორგის ასულის გარდაცვალებით გამოწვეული კაემანიც დაერთო. სამაგიეროდ, ძალზე გაახარა ვაჟის — მირიანის შექენამ, წლების შემდეგ კი შეილიშვილის დაბადებასაც მოესწრო. მას პაპის სახელი, ოთარი დაარქვეს.

თბილისელ ბიჭს, ოთარ ჯაშს სახელი „ხალხის მტრის შვილად“ შერაცხული ბაბუის საპატივცემულოდ დაარქვეს. საქართველოს საგზაო სამმართველოს მთავარი ინჟინერი მირიან გრიგოლის ძე ჯაში 1937 წელს დააპატიმრეს. მამის ოთარი 14 წლისავე არ იყო.

ოთარ ჯაში: ბული ბტკივა იაზა, რომ რუსეთი და საქართველო ერთმანეთს ბტრობან

თავდაცვის ხაზი ლენინგრადის გარეუბანზე გადიოდა და მებრძოლებს იმ ტრამვაის ხმაურიც კი ესმოდათ, რითაც ქალაქის ცენტრამდე მგზავრობა შეიძლებოდა. თითქმის ორი წლის განმავლობაში ოთარ ჯაში ნევისპირა ქალაქისთვის იბრძოდა და ლენინგრადის სახელგანთქმული თეთრი ღამეები განსაკუთრებით სახიფათო პერიოდად დაამახსოვრდა, რადგან ამ დროს ძნელი იყო, მტრის თვალს დამალვოდა. იგი ფეხში დაიჭრა.

„ბაბუაჩემს კამენცურალსკის ჰოსპიტალში სამედიცინო სამსახურის კაპიტანი ნადეჟდა თევდორეს ასული ბრაიკო უფელიდა. ჩვენს ოჯახში ყველა ბაბუის, რომ ბებიაჩემი, კლემენტინა გიორგის ასული, მუდამ სანთელს ანთებდა და ამ ქალისა და მისი გვარის კეთილდღეობისთვის

ვამაყობ, რომ ბაბუის სახელი მქვია, მის ხსოვნას ვუფრთხილდები. სანამ ცოცხალი იყო, გვერდიდან არ მომშორებია და ხშირად მიამბობდა თავის საბრძოლო თავგადასავლებს, იგონებდა ლენინგრადს, რომელსაც იცავდა.“

„ომის შემდეგ ბაბუაჩემი ლენინგრადში რამდენჯერმე ჩავიდა. პირველად — 1946 წელს, მაშინ ჯერ კიდევ აღდგენითი სამუშაოები მიმდინარეობდა. დიდი სურვილი ჰქონდა, ჩემთან ერთად ჩასულიყო ნევისპირა ქალაქში... ვერ მოხერხდა. — ნუხს ოთარი, — ბაბუა რამდენიმე წლის წინ გარდაიცვალა, მის ოცნებას მე მინდა ფრთები შევასხა — პეტერბურგში მოვიზიარე. გული მტკივა, რომ საზღვარი ახლა დაკეტილია და საქართველო და რუსეთი ერთმანეთს მტრობს. ვოცნებობ, რომ ერთმანეთს გაუვლოთ და ჩვენ შორის მშვიდობა დამყარდეს, მშვიდობა, რომლისთვისაც ბაბუაჩემი — ოთარ ჯაში იბრძოდა. მინდა მისი საფლავიდან ერთი მუჭა მინა ჩავიტანო იმ ქალაქში და ლენინგრადის დამცველთა სამხრეთ საფლავზე მოვანბნო, გმირებს საფლავზე ქართული ღვინო წავუქციო და ქართული პური გავეტეხო...“

novayagazeta.spb.ru

გაგლეჯილის აღორძინება

იმ მრავალრიცხოვან პრობლემათაგან, რომლებიც საქართველოს აწუხებს, ძნელია, გამოარჩიო ერთი, რომელიც არა მხოლოდ პრობლემას წარმოადგენს, ამ სიტყვის კლასიკური გაგებით, არამედ ყველაზე მტკივნეულია ჩვენი ეროვნული თვითდამკვიდრებისა და გადარჩენისთვის. პრობლემა, რომლის შესახებაც ქვემოთ ვისაუბრებთ, შესაძლოა, ამ ეტაპზე არც იყოს ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი, მაგრამ, თუკი ჩვენში ოდნავ მაინც არის შემორჩენილი ეროვნული სიამაყე, ამ საკითხზე დაფიქრება აუცილებლად გვმართებს.

საუბარია ერთგვარ სტატუსზე, რომელიც საქართველომ დაიმკვიდრა (თუ დაუმკვიდრეს) მე-20 საუკუნის მეორე ნახევრიდან დღემდე. სახელდობრ, ამა თუ იმ გაველენიან „მფარველთან“ ჩვენს ურთიერთობაზე.

გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან საქართველოში რუსეთის ამერიკის შეერთებული შტატები ჩაენაცვლა, მასთან დაკავშირებული ყველა სიკეთითა და მიწისით. დღემდე გაურკვეველია, რა ჰქვია ჩვენი ქვეყნისა და ოკეანისგამღმელი „მფარველის“ ურთიერთობას — პროტექტორატი, ვასალთა, ერთ-ერთი შტატის კანდიდატობა თუ კიდევ სხვა რამ.

ვინაიდან თემა საკმაოდ მამულებური და მრავალნაზნაგოვანია, ამჯერად მხოლოდ მის სამხედრო ასპექტებზე შევჩერდებით.

საბჭოთა კავშირის დროს ყველაფერი მარტივად იყო. საქართველო ერთიან საბჭოთა სივრცეში შედიოდა, პრაქტიკულად არ განიხილებოდა დამოუკიდებელ სუბიექტად და, თუკი მისი წარმომადგენლები ავღანეთისა თუ სხვა სამხედრო კამპანიებში მონაწილეობდნენ, ამას, „საქართველოს სახელით“ კი არა, „ინტერნაციონალური ვალის“ ლოზუნგით აკეთებდნენ.

საბჭოთა კავშირის დაშლამ და ამერიკის პროტექტორატის ქვეშ საქართველოს გადასვლამ ვითარება ნაწილობრივ შეცვალა. ჩვენ უკვე დამოუკიდებელი სახელმწიფო დაგვერქვა, მაგრამ, მიუხედავად დეკლარირებული დამოუკიდებლობისა, საქართველოს სამხედრო ბეგარა დაეკისრა — „მფარველის“ მიერ წარმოებულ სამხედრო კამპანიებში მონაწილეობა.

საქართველოში ამერიკელ სამხედროთა ყოფნის წესები „ჩვენმა“ კანონმდებლობამ ჯერ კიდევ ედუარდ შევარდნაძის მმართველობის პერიოდში განსაზღვრა. ქვეყნის ტერიტორიაზე იარაღით შემოსვლისა და აქ ტარების უფლება, პრაქტიკულად სრული იმუნიტეტი საქართველოს ტერიტორიაზე დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში — ეს ის ნორმებია, რომლებიც საქართველოში ამერიკელ სამხედროთა ყოფნის სამართლებრივ ბაზას შეადგენს.

მცირე პარალელი — გასული წლის ზაფხულში რუსეთის ფედერაციისა და „დამოუკიდებელ“ აფხაზეთს შორის „საზღვრის ერთობლივად დაცვის“ მიზნით გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, აფხაზ სამართალდამცველებს არ აქვთ არანაირი უფლება, სისხლის სამართლებრივი დევნა ანარმონ ნებისმიერი რუსი სამხედრო მოსამსახურის მიმართ, სოხუმის ცენტრში მკვლელობაზე რომ ჰქონდეს ჩადენილი. უკეთეს შემთხვევაში, იგი უნდა დააკავონ და ისევ რუსების მეთაურობას გადასცენ. როგორც აღვნიშნეთ, პრაქტიკულად იდენტური მდგომარეობა ამერიკელთა მიმართ ქართველ სამართალდამცვეთა უფლებების საკითხშიც. თუკი ოფიციალური თბილისის პოზიცია ჭეშმარიტებას შეესაბამება და რუსეთის აფხაზეთი ოკუპირებული აქვს, მაშინ რა ჰქვია საქართველოსა და შეერთებული შტატების ურთიერთდამოკიდებულებას?

რაც შეეხება ჩვენი ხელისუფლების პროპაგანდას, რომ ამერიკის მიერ ავღანეთსა თუ ერაყში წარმოებულ სამხედრო კამპანიებში ქართული შენაერთების მონაწილეობა ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობას ამტკიცებს, მსგავსი ზღაპრები ხელისუფლების წარმომადგენლებმა საკუთარ ბავშვებს უამბობთ ძილის წინ.

ჯერ ერთი, ამერიკელები ჩვენს შენაერთებს სამშვიდობო ოპერაციებში მონაწილეობისთვის წერტილს და არა — საქართველოს დასაცავად შეტევითი თუ თავდაცვითი ბრძოლების სანარმოებლად. რაც შეეხება პოლიტიკურ თუ სხვა სახის მხარდაჭერას, ესეც კარგად ვნახეთ 2008 წლის აგვისტოში, როცა რუსული ტანკები ლამის დიღომში შემოვიდნენ. ნატოში განწევრიანება კი ჩვენთვის ისეთივე უტოპიური ოცნება აღმოჩნდა, როგორც ოპოზიციისთვის — ხელისუფლებაში მოსვლა.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ პენტაგონს რამდენჯერმე უფრო იაფი უფლება ჩვენზე ჩვენი ქვეყნებში რამდენიმე შენაერთის მომზადება და „ცხელ წერტილში“ გადასროლა, ვიდრე იმავე მისიით ამერიკული ქვედანაყოფების გაგზავნა. თანაც, საკუთარი მოქალაქეების სიცოცხლესაც უფრთხილდებიან, განსხვავებით ჩვენი ხელისუფლებისგან, რომელზეც იმდენად მომაჯადოებლად მოქმედებს ოკეანისგამღმელი მფარველის მიერ მხარზე მოწყალებული მითათუნება, რომ საერთოდ არ აწუხებს სამშობლოს ვასალურ მდგომარეობაში ყოფნა.

სალკალორ დვალი

მოკლედ ხანში ოთარ ჯაში ჯარში გაიწვიეს. საარტილერიო ნაწილშიც ოცოცრების მტრულ განწყობას წააწყდა; ერთი სამხედრო ნაწილიდან მეორეში გადაჰყავდათ და „ხალხის მტრის შვილის“ დამდაც არ შორდებოდა; ბოლოს და ბოლოს, კინგისებთან ფრონტის წინა ხაზზე გაგზავნეს.

თბილისელი ბიჭი პატარბურგში ბაბუის საფლავიდან ერთი მუჭა მინის ჩატანაზე ოცნებობს

კონფერენსია დიდ სამამულო ომში მიღწეულ საპროტესტო გაგზიხარებაში ხალხთა ერთიანობის როლზე

არასამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობის“ თაოსნობით 5 მაისს თბილისში მოეწყო შეხვედრა დიდი სამამულო ომის ვეტერანებთან; ამავე დროს გაიმართა კონფერენცია თემაზე „საბჭოთა კავშირის ხალხთა ერთიანობის როლი დიდ სამამულო ომში მიღწეულ გამარჯვებაში“. კონფერენციას ესწრებოდნენ საზოგადო მოღვაწენი, ჟურნალისტები, აგრეთვე, დიდი სამამულო ომის ვეტერანთა რესპუბლიკური და თბილისის საქალაქო კავშირების ხელმძღვანელები და წევრები.

კონფერენცია გახსნა ორგანიზატორი მხარის წარმომადგენელმა, საზოგადოება „ისტორიული მემკვიდრეობის“ თავმჯდომარემ, ბატონმა ტარიელმა ბაბნიძემ. მან შეკრებილთ დიდ სამამულო ომში გამარჯვების 65 წლისთავის მოახლოებული თარიღი მიულოცა, ცალკე მიმართა დამსწრე ვეტერანებს და აღნიშნა:

„ცნობილი ამბავია, რომ ერთ-ერთი გარემოება, რომელსაც ჰიტლერული გერმანია საბჭოთა კავშირზე თავდასხმისას ეფუძნებოდა, იყო იმის ვარაუდი, რომ საბჭოთა კავშირის ხალხები ურთიერთქმედობას და ერთგულებას შორის მუდღს აკეციდნენ, რაც, ფაშისტთა ვარაუდით, საბჭოთა კავშირის შიგნით დეზორგანიზაციას გამოიწვევდა და ამით გერმანელებს ბევრად გაუადვილებოდათ სამხედრო გამარჯვების მიღწევა.“

ცნობილი ამბავია ისიც, რომ მოხდა პირიქით — სასიკვდილო საფრთხის წინაშე მხარდახმარ დადგნენ რუსი და ქართველი, უკრაინელი და სომეხი, ბელორუსი და აზერბაიჯანელი, უზბეკი, ყაზახი და ყველა სხვა ერის შვილი, ვინც კი საბჭოთა კავშირში იყო გაერთიანებული. ყველა მათგანს კარგად ესმოდა, რისთვის აიღო ხელში იარაღი და რისთვის იბრძოდა — ისინი იბრძოდნენ ერთიანი სამშობლოს დასაცავად, იმის დასაცავად, რაც ყველას ერთად, ერთმანეთის გვერდით მშვიდობიანი, მეგობრული თანაცხოვრებით ჰქონდათ მოპოვებული და შექმნილი. უკლებლივ ყველა ერის შვილმა ერთმანეთის გვერდით, იარაღით ხელში გამოიარა კაცობრიობის ისტორიაში ყველაზე სასტიკი ომი და მოიპოვა მძიმე, მაგრამ დამსახურებული და ღირსეული გამარჯვება, რომლის იუბილესაც აღნიშნავს რამდენიმე დღეში ყველა შეგნებული ადამიანი და რომელსაც გულითადად გილოცავთ, უპირველესად, თქვენ, ძვირფასო ვეტერანებო. რომ არა თქვენ, თქვენი თავდადება, ჩვენი ცხოვრება, ჩვენი ქვეყანა, ალბათ, სულ სხვანაირი იქნებოდა. თქვენ თქვენი თავგანწირვით შეგვიწარმეთ უმთავრესი — ჩვენი სამშობლო და მშვიდობიანი სიცოცხლის უფლება. დიდი მადლობა ამისათვის!

მინდა ერთ გარემოებასაც გავუსვა ხაზი! მაგნიტი რატომღაც ვიუტად ცდილობენ, მოვლენებს სახელი გადაარქვან და დიდ სამამულო ომში გამარჯვების ნაცვლად 9 მაისის დღესასწაული ფაშისტებზე გამარჯვების დღედ მონათლონ; თითქოს ფაშისტები ცუდი კი იყო, მაგრამ — სადღაც სხვაგან, განწყობულად არსებული და თითქოს ჩვენი არამკითხველ მობრუნებით გამოვიდეთ თავი მის გასანადგურებლად. სინამდვილე კი ისაა, რომ ფაშისტური იდეოლოგიის მატარებელმა ჰიტლერულმა გერმანიამ ჯერ თავდაუსხმელობის ხელშეკრულება დადო საბჭოთა კავშირთან, შემდეგ კი ვერაულოდ გატეხა პირობა და ომის გამოცუცხადებლად (!) თავს დაესხა საბჭოთა კავშირს. ჰიტლერი პირდაპირ აცხადებდა, რომ სსრკ უნდა დაეშალა, საბჭოთა ხალხის ნაწილი მონებად უნდა წავსხა გერმანიაში, ნაწილი კი, როგორც არასრულფასოვანი ადამიან-

ნები, უნდა განადგურებინა. ამიტომ პრინციპულად არასწორია, როცა 9 მაისის დღესასწაულს ფაშისტებზე გამარჯვების დღედ აცხადებენ. დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხმა, თქვენ, ძვირფასო ვეტერანებო, იარაღით მოიგერიეთ ჩვენს გასანადგურებლად ჩვენს ქვეყანაში შემოჭრილი მტერი, უკუაქციეთ, საკუთარ ბუნაგამდე მისდევთ და იქვე მოუღეთ ბოლო. სწორედ ამიტომ იყო ეს ომი დიდი სამამულო ომი, თქვენს სამშობლოს, თქვენს ცხოვრებას, საკუთარი და მომავალი თაობების სიცოცხლეს იცავდით. ახლა კი მინდა, კიდევ ერთხელ გაგახსენოთ და მოგასმენინოთ უმაღლესი მთავარსარდლის, გენერალისიმუსის, იოსებ სტალინის სიტყვა, რომელიც მან წითელ მოედანზე გამართულ გამარჯვების აღლუმზე წარმოთქვა. შემდეგ კი კონფერენციის მონაწილეებს ვთხოვ, საკუთარი შეფასებები მოგვხსენონ, — დიდი სამამულო ომი ხალხთა ერთიანობის დემონსტრირება იყო, თუ ამ ომში ყველა ერის წარმომადგენელი ცალ-ცალკე, თავისთვის იბრძოდა.“

ლონისძიების ორგანიზატორი მხარის წარმომადგენლის შემდეგ კონფერენციაზე სიტყვით გამოვიდნენ: ელპერი კუპატაძე — ისტორიკოსი, პროფესორი, ვეტერანთა რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარე; შოსო მდინარაძე — ვეტერანთა საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარე; შუბანი შირმაზანაშვილი — საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე; ალექსანდრე შუბანი — დიდუბე-ჩუღურეთის ვეტერანთა რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარე; ბულბატი რცხილაძე — ევრაზიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი; ჯინი ჯალიაშვილი — პოლიტოლოგი; მინაშვილი ცაპაძე — გლობალიზაციის კვლევითი ცენტრის დირექტორის მოადგილე; შოსო ბუაძე — ვეტერანთა ვაკის რაიონის ორგანიზაციის ხელმძღვანელი; შოსო კვიციანი — ფილოსოფოსი, პროფესორი, „ისტორიული მემკვიდრეობის“ საზოგადოებრივი საბჭოს წევრი; თამარ ქორიძე — საზოგადოებრივი საბჭოს თავმჯდომარე; ნუზარ სი-

ჭინაძე — ჟურნალისტი, ჟურნალ „აიას“ რედაქტორი; ალექსანდრე ჯაფარიძე — პოლიტიკოსი, ომის ვეტერანი; პალარი სპარჩუაძე — საქართველოში რუს თანამემამულეთა საზოგადოება „ოტჩინას“ ხელმძღვანელი; ხარატიშვილი პარტიანიანი — ასოციაცია „სავანეს“ პრეზიდენტი, გაზეთ „სავანეს“ რედაქტორი. ელპერი კუპატაძემ, შოსო მდინარაძემ, შუბანი შირმაზანაშვილმა და შოსო ბუაძემ ვეტერანების სახელით მადლობა გადაუხადეს ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობის“ ა. ნ. 28-30 აპრილს რუსეთში, ქტუაფსეში დიდი სამამულო ომის დროს კავკასიისთვის გამართული ბრძოლებისადმი მიძღვნილ კონფერენციაზე ვეტერანების მიწვევისა და გამგზავრებისთვის. ევრაზიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა ბულბატი რცხილაძემ ხალხთა ერთიანობის თემაზე ისაუბრა: „საბჭოთა კავშირის დროს გვასწავლიდნენ, რომ ყველა დიდი გამარჯვება საბჭოეთმა ხალხთა ერთიანობით მო-

იპოვა; საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ კი, იმ ფონზე, როდესაც ცალკეული „ძმური ხალხები“, პირდაპირ ვთქვათ, ერთმანეთს დაერივნენ, განიდა იმის ფიქრის საფუძველი, რომ საბჭოთა დროის ხალხთა ერთიანობა მოჩვენებითი იყო. წინამდებარე მოკლე შენიშვნის ფარგლებში რაიმის დაბეჯითებით დასაბუთება რთულია და არც იმის განხილვა იქნება სწორი, რა იყო რეალური და რა — მოჩვენებითი, მაგრამ შესაძლოა და საჭიროც, გამოიყოს უმთავრესი მომენტი.

საბჭოთა კავშირში, იმისგან დამოუკიდებლად, თუ რამდენად სიღრმისეული და გულწრფელი იყო მის ფარგლებში მცხოვრების ხალხების (აღარ შევუდგებთ მათ დიფერენცირებას ერებად, ეთნოსებად, ეროვნულ ჯგუფებად და ა.შ.) ერთიანობა, ფაქტი აშკარა იყო — ხალხთა შორის არსებობდა მშვიდობა და მეტიც — ეს არ იყო მხოლოდ პასიური (ნეგატიური) მშვიდობა, ანუ უბრალოდ ხალხებს შორის შეიარაღებული დაპირისპირების არარსებობა; დიდმა სამამულო ომმა აჩვენა, რომ ამ ხალხების წარმომადგენლები ერთმანეთის გვერდით გვირგვინდნენ იბრძოდნენ საერთო მტრის წინააღმდეგ.

ამ ფაქტზე დაყრდნობით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ საბჭოთა კავშირის ოფიციალური იდეოლოგია, რომელიც ხალხთა მეგობრობისა და ერთიანობის დოგმატს ეფუძნებოდა, ქმნიდა საამისო წინაპირობას სახელმწიფოში, სხვადასხვა ხალხებს შიგნით და მათ შორის. მეფისდროინდელი რუსეთის იმპერიისგან (ისევე, როგორც ბუერის სხვა იმპერიისგან) განსხვავებით, რომლის მაგალითზეც ხალხთა შორის მშვიდობის არსებობა ასევე მოცემული ფაქტია, საბჭოური (კომუნისტური) იდეოლოგიის პრაქტიკულად რეალიზების შედეგად სხვადასხვა ხალხების მობილიზაციის ხარისხი გაცილებით უფრო მაღალი, ხოლო ამ ხალხებს შორის თანამშრომლობა გაცილებით უფრო მჭიდრო იყო, პოზიტიური ემოციური ფონით გამყარებული. ეს შეიძლება თავისთავად მნიშვნელოვნად არ მოგვეჩვენოს, თუკი არ გავითვალისწინებთ, რა ეპოქასთან გვაქვს საქმე — XX საუკუნე (ანუ სსრ კავშირის არსებობის ხანა) ხომ ნაციონალიზმის გაფურჩქვნის საუკუნე იყო, ხშირ შემთხვევაში, — მახინჯი ფორმით. ასეთი ნაციონალიზმის ნაყოფია პირველი და, რა თქმა უნდა, მეორე მსოფლიო ომი. ომის შემდეგ ომი მსოფლიო ისტორიაში, ფაქტობრივად, ნაციონალიზმის ისტორიაა (კოლონიალიზმისგან სხვადასხვა ხალხების გათავისუფლება ნაციონალიზმის

საქართველო

გაზეთი, გაზეთისათვის თქვენი მოსახრებაში? დაგვირეკეთ: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

სააპტორო სვეტი

«გატეხს და გადავდღო: — ფუ, გაეჭაღი გაბინძურეს!»

პოზიტიური მხარედ შეიძლება მივიჩნიოთ). და აი ამ ფონზე საბჭოთა კავშირში რამდენიმე ათწლეულის მანძილზე წარმატებით ერთიანობის პროექტი. ეს არ იყო უფუფლებო ხალხების გაუზარებელი ერთიანობა, რამდენიც არ უნდა გვიჩინონ ეს დღეს, ყველა ხალხს ჰქონდა შესაბამისი სტატუსი და ორგანიზაციული ფორმა მინიჭებული მოკავშირე თუ ავტონომიური რესპუბლიკის, ავტონომიური ოლქის, მხარის სახით.

საბჭოთა კავშირი იყო რთული ტიპის ფედერალური გაერთიანება, რომელსაც, დარწმუნებული ვარ, ისტორიკოსები, სამართალმცოდნეები, პოლიტოლოგები, ეკონომისტები და სხვა დარგების წარმომადგენლები ანი და ანი ჩაუღრმავდებიან შესასწავლად.

თუნდაც ის რად ღირს, რომ ყველა ხალხში „მეცის სახით“ არსებული ნაციონალისტური ენერჯია საბჭოთა სისტემამ არათუ მიამბინა, არამედ ერთმანეთთან დაპირისპირებული ხალხები დაა-

ახლოვა, მათ საერთო ისტორია შეუქმნა და ერთიანი მენტალიტეტიც კი ჩამოუყალიბა.

ასევე შეუვალე ფაქტია, რომ საბჭოთა კავშირი მშვიდობიანად დაიმალა, ცალკეული ეთნოკონფლიქტები, მათი სიმწვავის მიუხედავად, მანძილზე მეტად მცირე ნაწილია იმისა, რასაც ხალხთა შორის ურთიერთობები ჰქვია, სომხეთ-აზერბაიჯანის გარდა არც ერთ სხვა ყოფილ მოკავშირე რესპუბლიკას შეიარაღებული კონფლიქტი არ მოსვლია მეზობელთან, აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის, დნესტრისპირეთისა და თვით ჩეჩნეთის კონფლიქტებიც თვისობრივად სხვა მოვლენაა, ვიდრე, მაგალითად, ბალკანეთზე გაჩაღებული ტოტალური ომები (და ეს მიუხედავად იმისა, რომ ყოფილი იუგოსლავიაც თითქმის იდენტურ იდეოლოგიურ საფუძველზე იდგა, როგორც საბჭოთა კავშირი).

საბჭოთა კავშირს რა სუსტი მხარეები ჰქონდა, რამაც გამოიწვია მისი კრახი, ეს ცალკე საკითხია, მაგრამ ბევ-

რი რამ საბჭოთა მოდელიდან შეიძლება სამომავლოდ პრაქტიკაში იქნას მოდიფიცირებული სახით გამოყენებული მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში, პირველ ყოვლისა კი, ისევე და ისევე პოსტსაბჭოთა სივრცეზე.

ეს ყველაფერი არ უნდა იქნეს გაგებული, როგორც საბჭოთა წარსულის იდეალიზაციის მცდელობა, მაგრამ აუცილებელია ისტორიის ჯეგანა დაფასება და წარსულთან სწორი დასკვნების გაკეთება. ხალხთა ერთიანობა დიდი სიკეთეა და ეს არ უნდა დავივიწყოთ.

კონფერენციის ორგანიზატორებმა იზრუნეს იმაზე, რომ ყველა მონაწილეს გადასცემოდა გეორგიევსკის ლენტეხის აქციის „მი მახსოვს, მი მამაპაპა!“ სამახსოვროდ.

„დიდ სამამულო ომში საქართველოს 700 ათასი ქალ-ვაჟი მონაწილეობდა, რომელთაგან ნახევარი — 350 ათასი (მოსახლეობის 10 პროცენტზე მეტი) დაიღუპა, ხოლო ომის შემდგომი 65 წლის განმავლობაში საქართველოში 7 ათასზე ოდნავ მეტი ვეტერანი, ანუ საქართველოდან ომის მონაწილეთა 1% დარჩა. 90-ზე მეტი ქართველი დიდი სამამულო ომის გმირი გახდა!“ — ამაზე საუბრობდნენ მიკროფონთან მისული ვეტერანები. ისხენებდნენ, რა პატივით იწვევდნენ უნინ მათ მოსკოვში 9 მაისის აღლუმზე, ისხენებდნენ ან გარდაცვლილ თანავარდართებს, უმალეს მთავარსარდალს, რომლის გარეშეც გამარჯვება შეუძლებელი იქნებოდა და მისი სადღეგრძელოც შესვეს.

ხაზს უსვამდნენ, რომ მაშინ სსრკ-ის ყველა ხალხები

ერთად იდგნენ და ამიტომაც გაიმარჯვეს! ის ომი ყველასთვის სამამულო იყო, რადგან სამშობლო, რომელსაც იცავდნენ, ყველასთვის საერთო იყო და ყველანი თანამემამულეები იყვნენ!

ვეტერანებმა აღნიშნეს, რომ მიუხედავად მავანთა საჯარო გამოხატვისა და დაპირებებისა, არსამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობა“ პირველი ორგანიზაციაა, რომელმაც მათ დღეს ასეთი დღესასწაული აჩუქა, რის გამოც არაერთხელ გამოხატეს ღრმა მადლიერება ორგანიზატორთა მიმართ. საბრძოლო ჯილდოების სიმძიმით ოდნავ წელში მოხრილი გმირების შემხედვარე, გმირებისა, რომელთა წინაშეც სიცოცხლით ვართ დავალებული, ხვდები, რომ **„მამა-პაპათა საერთო გმირობა ჩვენი ფესვებია და თუ ჩვენ, მათი შვილები და შვილიშვილები, ამას დავვიწყებთ, ხე კი არ აყვავდება, გახმება!“**

არადა, ბევრს ძალიან უნდა, რომ შეილებსა და შვილიშვილებს მამა-პაპათა დიდება დაავიწყონ, განწყვიტონ თაობათა მაკავშირებული ძაფი, რათა შემდგომ წარსულის არმქონე არსებებივით მოექცნენ! რათა ვეტერანთა შვილებმა და შვილიშვილებმა არ გაიფიქრონ, რომ თურმე და-ძმანი ყოფილან, არ შეიყვარონ ერთმანეთი ისე, როგორც მათ მამა-პაპებს უყვარდათ! მაშინ ისინი, სინდისის ქენჯნის გარეშე — უცხოთა ინტერესებისთვის უცხოებით ტყვიებს ესვრებან ერთმანეთს და ძმათამკვილელ ომში დაიღუპებიან!

არიჩილ იმერელი

პულკანი ისევ მკვიწვარაბს

ისლანდიური ვულკანის ფერფლი, რომელიც დასავლეთ ევროპას ატლანტიკის ოკეანიდან უახლოვდება, კვლავ გახდა მრავალი აეროპორტის დაზარების მიზეზი. ზოგიერთი ნყაროს ცნობით, ევროპაში 16 აეროპორტის მუშაობა შეჩერებულია, იტალიამ ქვეყნის ჩრდილოეთში მდებარე ყველა აეროპორტი დახურა, მუშაობა შეაჩერა მოტლანდის ექვსმა აეროპორტმა, ასევე აეროპორტებმა: სანტიაგო და ვიგომ ესპანეთში და პორტოს აეროპორტმა პორტუგალიაში. ფრენების შეწყვეტის საფრთხელო საფრანგეთისა და შვეიცარიის ავიაკომპანიებსაც.

გერმანიის მთავრობა ნახევარმა არ იცის, როდის დასრულდა მეორე მსოფლიო ომი და რა მოხდა 1945 წლის 8 მაისს, როდესაც მათმა ქვეყანამ კაპიტულაციის აქტს მოახერხა ხელი.

ისტორიული უმეცრების მარვენბელი განსაკუთრებით დიდია ახალგაზრდებს შორის. 29 წლამდე ასაკის მოქალაქეთა 68%-ს წარმოდგენა არ აქვს ევროპაში ომის დასრულების თარიღზე; გერმანელთა 85% თვლის, რომ 8 მაისი დამარცხების კი არა, განთავისუფლების დღეა. გერმანიაში მეორე მსოფლიო ომს თითქმის აღარ იხსენებენ.

ევრო-მონეტის პოპულარობა

ევროზე შეტყვის მოსაგერიებლად ევროზონის ქვეყნებმა „საყოველთაო მობილიზაცია“ გამოაცხადეს. ამის თაობაზე საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ 16 ქვეყნის მეთაურთა კრიზისული სამიტის დასრულების შემდეგ განაცხადა. საუბარი აღარაა საბერძნეთზე. სარკოზის აზრით, ეს ევროზონის სისტემური კრიზისია, რომლის დასაძლევად ყველა ევროპული სტრუქტურა და ევროზონის ყველა ქვეყანა გაერთიანდა. რაც შეეხება თავად საბერძნეთს, უახლოეს დღეებში ის 110-მილიარდიანი დახმარების პაკეტის პირველ ტრანშს მიიღებს.

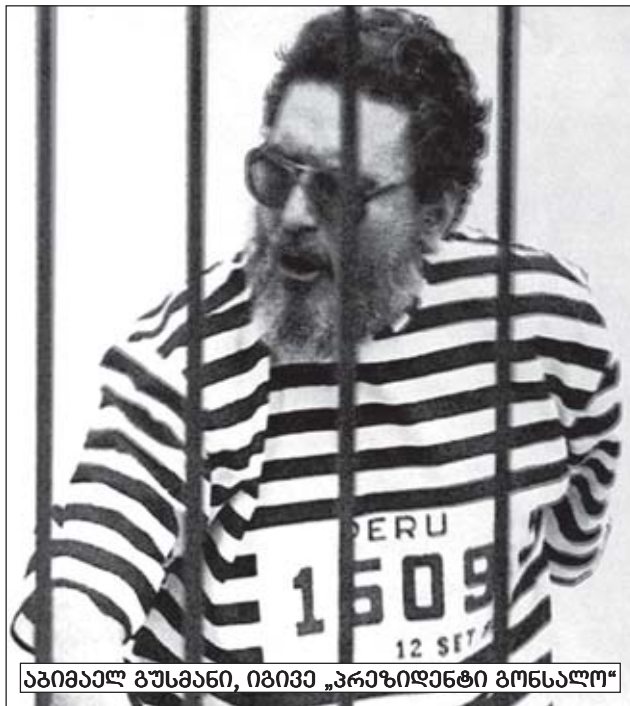

«სენდერო ლუმიროსო» — «ბრწყინვალე გზა»

პერუს კომუნისტური პარტია, ანუ სხვაგვარად — «სენდერო ლუმიროსო» მაოისტური ორგანიზაციაა, რომელიც 1960 წელს აპირებდა გუსამანა დააარსა. შეიარაღებული პარტიზანული ბრძოლა ორგანიზაციამ 1980 წელს დაიწყო, როცა პერუში შიდა კონფლიქტებმა იჩინა თავი. მაშინ «ბრწყინვალე გზა» განაცხადა, რომ მისი მიზანი გურუაზიული დემოკრატიის «ახალი დემოკრატიით» შეცვლაა, ხოლო პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარება კულტურულ რევოლუციას გამოიწვევს, რაც დროთა განმავლობაში მსოფლიო რევოლუციის გადარჩევად გადარჩება.

«სენდერო ლუმიროსო» მიაჩნია, რომ მხოლოდ თავად წარმოადგენს მსოფლიო კომუნისტური მოძრაობის ავანგარდს.

«ბრწყინვალე გზის» იდეოლოგიამ და ტაქტიკამ გავლენა მოახდინა სხვა მაოისტურ მემბოხე ორგანიზაციებზე, განსაკუთრებით კი ნეპალის გაერთიანებულ კომუნისტურ პარტიაზე, რომლებიც შემოიერთა კიდევ.

აპირებდა გუსამანი, იგივე «პრეზიდენტი გონსალო»

«ბრწყინვალე გზა» პერუში ტერორისტულ ორგანიზაციად მიიჩნევა მისი არნახული სიასახლეის გამო. ჯგუფი აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის, ევროკავშირისა და კანადის უცხოურ ტერორისტულ ორგანიზაციებად წესდებშია. 1992 წელს ორგანიზაციის ლიდერის აბიმაელ გუსამანის დაკავების შემდეგ, ორგანიზაცია მხოლოდ ეპიზოდურ აქტივობას აჩვენებდა, თუმცა 2008 წელს მან განაცხადა, რომ მზადაა მთავრობასთან უკომპრომისო ბრძოლის საწარმოებლად.

სერია გამართა, ჩამოაყალიბა შინაარსით პოლიტიკური და სამხედრო «რევოლუციური დირექტორატი» და თავისი მებრძოლები «შეიარაღებული ბრძოლების დასაწყებად» პროვინციის სტრატეგიულ რაიონებში წარგზავნა. ჯგუფმა ასევე დააარსა თავისი «პირველი სამხედრო სკოლა», სადაც ბოვიკები სამხედრო ტაქტიკასა და იარაღის გამოყენებას სწავლობდნენ.

1980 წელს, როცა პერუს სამხედრო მთავრობამ არჩევნების 20-წლიანი ვადის ჩატარება გამოაცხადა, სენდერო ლუმიროსომ პარტიზანული ბრძოლა წამოიწყო აიაკუჩოს მალაშთიან რაიონში.

17 მაისს, საპრეზიდენტო არჩევნების წინა დღეს, სენდეროსტებმა ბიულეტენების ყუთები დაწვეს ქალაქ ჩუსჩიში. ეს «ბრწყინვალე გზის» პირველი სამხედრო აქცია იყო. 80-იან წლებში «სენდერო ლუმიროსომ» პროგრესირება განიცადა — მისი გავლენის ქვეშ სულ უფრო მეტი ტერიტორია მოექცა, მებრძოლთა რაოდენობა გაიზარდა, განსაკუთრებით, ანდების რაიონში. ისინი ხოცავდნენ სახელმწიფოს კონტროლქვეშ მყოფი ფერმერული კოლექტივების მმართველებს. 1981 წლის 29 დეკემბერს მთავრობამ ანდების სამი რაიონი «საგანგებო მდგომარეობის ზონად» გამოაცხადა და სამხედროები საეჭვო სუბიექტების დაკავების უფლებამოსილებით აღჭურვა.

ქვეყნის ზოგიერთ რაიონში გლეხებმა ანტისენდერული პარტიული, სახელწოდებით «რონდასი» ჩამოაყალიბეს. ისინი უხეიროდ იყვნენ შეიარაღებული და მიუხედავად ამისა, «ბრწყინვალე გზის» პარტიზანებზე იერიში მიიტანეს. პირველი შეტაკება 1983 წლის იანვარში, ხუატის მახლობლად მოხდა, როცა რონდეროსებმა 13 სენდეროსტი გაანადგურეს. თებერვალში საკსამარკას რაიონში გლეხებმა «სენდერო ლუმიროსო» ადგილობრივი მეთაურები ამოხოცეს. პასუხად, «ბრწყინვალე გზა» ხუანკაზანკოსის პროვინციის ქალაქებში შევიდა და 69 კაცი მოკლა. ამას სხვა ინციდენტებიც მოჰყვა ტამბას რაიონში, სადაც სენდეროსტებმა 47 გლეხი, მათ შორის, 14 ბავშვი ჩახოცეს.

«ბრწყინვალე გზის» იერიშები ამით არ შემოფარგლულა. ორგანიზაციამ შეტევები განახორციელა ლიმას ინფრასტრუქტურაზეც. 1983 წელს მათ ელექტროგადამცემი ხაზების რამდენიმე კოშკურა ააფეთქეს და ბაიერის ქარხანას ცეცხლი წაუკიდეს, ხოლო იუსტიციისა და მთავრობის სასახლეების წინ ბომბები ააფეთქეს.

ორგანიზაცია პასუხისმგებელია ბაზრობაზე მომხდარ აფეთქებებზეც იმ დროს, როცა პრეზიდენტი ფერნანდო ბელაუნდე ტერიტორიის რეგენერაციის პრეზიდენტს — რაულ ალფონსინს მასპინძლობდა.

1992 წლის 16 ივლისს სენდეროსტებმა მირაფლორესის რაიონში მძლავრი აფეთქება განახორციელეს, რასაც 25 კაცის სიცოცხლე და 155 კაცის ჯანმრთელობა შეეწირა. ამავე პერიოდში «ბრწყინვალე გზამ» სხვა მემარცხენე დაჯგუფებებთან, ადგილობრივ პოლიტიკურ პარტიათა, პროფკავშირთა და გლეხურ ორგანიზაციებთან თვალსაჩინო ლიდერები დახოცეს. 1984 წლის 24 აპრილს, საპრეზიდენტო არჩევნების დროს სენდეროსტები თავს დაესხნენ პერუს ნაციონალური საარჩევნო კომისიის პრეზიდენტს დომინგო ვარსია რადას და მძიმედ დაჭრეს. 1988 წელს სიცოცხლეს გამოასალმეს აშშ-ის მოქალაქე კონსტანტინო გრეგორი, რომელიც საერთაშორისო განვითარების ამერიკულ სააგენტოში მუშაობდა. იმავე წლის 4 დეკემბერს მოკლეს ორი ფრანგი მუშაკი.

სისასტიკით განთქმული «სენდერო ლუმიროსოს» დოკუმენტი ლადადებს: «ჩვენ უგულბელვყოფთ ადამიანის უფლებების საყოველთაო დეკლარაციას და მათ კონვენციას... ჩვენი თვალსაზრისით, ადამიანთა უფლებები ეწინააღმდეგება ხალხთა უფლებებს, რადგან... არ არსებობს აბსტრაქტული ადამიანი თანდაყოლილი უფლებებით... დღეს, პროლეტარიატის, როგორც კომუნისტური პარტიის მიერ ორგანიზებული კლასის წარმოშობით, ტრიუმფალური რევოლუციებისა და პროლეტარიატის დიქტატურის მიერ ახალი დემოკრატიის მშენებლობის გამოცდილებით დადასტურებულია, რომ ადამიანთა უფლებები ემსახურება მჩაგვრელთა კლასსა და ექსპლუატატორებს, რომლებმაც შექმნეს ბურჟუაზიისა და მინათმფლობელების სახელმწიფოები... ჩვენი პოზიცია კრისტალურად ნათელია. ჩვენ უგულბელვყოფთ და კვიცხავთ ადამიანთა უფლებებს, რადგან ისინი ბურჟუაზიული, რეაქციული, კონტრრევოლუციური უფლებებია და რევიზიონისტებისა და იმპერიალიზმის უმთავრესად, ინკვირიალისტების იარაღს წარმოადგენს».

1992 წლის 12 სექტემბერს პერუს პოლიციის საგანგებო დაზვერვის ჯგუფმა სურგილის რაიონში (ლიმა), საცეკვაო სტუდიის თავზე განთავსებულ აპარტამენტებში დააკავეს გუსამანი და «ბრწყინვალე გზის» რამდენიმე ლიდერი. აპარტამენტებიდან გადაყრილი ნაგვის დათვალიერებისას პოლიციამ აღმოაჩინა კანის მალამოს ცარიელი ტუბები, რომლებსაც თურმე გუსამანი ფსორიაზის სამკურნალოდ იყენებდა. დაკავების შემდეგ მან მშვიდობიანი წინადადება წამოაყენა, რამაც ორგანიზაციის რიგებში არეულობა და დაქსაქსულობა გამოიწვია. ყოფილი ლიდერის ადგილი ოსკარ რამირესმა დაიკავა, რომელიც პერუს ხელიწაფულბამ 1999 წელს დააპატიმრა, რასაც შედეგად მოჰყვა დაჯგუფების დაშლა და ორგანიზაციის პარტიზანული აქტივობის დაქვეითება.

2002 წლის 21 მარტს ლიმაში, ამერიკის საელჩოს შენობის წინ მდგარ ავტომანქანაში ბომბი აფეთქდა. ეს ქვეყანაში აშშ-ის პრეზიდენტის — ჯორჯ ბუშ-უმცროსის ვიზიტის წინა დღეს მოხდა. აფეთქების შედეგად დაიღუპა 9 და დაიჭრა 30 კაცი. ტერაქტში «ბრწყინვალე გზა» დაადანაშაულეს.

2003 წლის 9 ივნისს სენდეროსტებმა იერიში მიიტანეს აიაკუჩოში მდებარე ბანაკზე და მძევლად აიყვანეს არგენტინელი კომპანია Techint-ის 69 თანამშრომელი და სამი პოლიციელი. კომპანიის კუსკოდან ლიმაში ბუნებრივი გაზი გაჰყავდა. პერუს მინაგან საქმეთა სამინისტროს წყაროს ცნობით, ტერორისტებმა მძევალთა გასათავისუფლებლად სოლიდური გამოსასყიდი მოითხოვეს, მაგრამ მობილური სამხედრო ძალების გამორჩენის შემდეგ იქაურიობაც და მძევლებიც უსასყიდლოდ დატოვეს. ამასთან, გავცელდა ხმები, რომ მემამბოხეებს 200 ათასი ამერიკული დოლარი გადაუხადეს.

მოკლე ხანში სამთავრობო ძალებმა «ბრწყინვალე გზის» ლიდერები: ხოსე არსელა ჩიროკე, მეტსახელად «ორმენიო», და ფლორენტინო სერონ კარდოზო («კორილიო») დააკავეს. 2003 წელს პერუს ნაციონალურმა პოლიციამ სენდერო ლუმიროსოს რამდენიმე სანვერთელი ბანაკი გაანადგურა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელები და წევრთა უმრავლესობა დააკავა.

2004 წლის იანვარში «ამხანგარ მინისონი» სახელის ცნობილი კაცმა, რომელიც საკუთარ თავს «ბრწყინვალე გზის» ერთ-ერთ ლიდერს უწოდებდა, მედიისთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, რომ დაჯგუფება განაგრძობს თავდასხმებს, თუ პერუს მთავრობა «სენდერო ლუმიროსოს» სხვა ლიდერებს 60 დღის განმავლობაში არ გაათავისუფლებს. პასუხად პერუს შინაგან საქმეთა მინისტრმა განაცხადა, რომ მთავრობა მყისიერ რეაგირებას მოახდენს ნებისმიერ თავდასხმაზე. იმავე წლის სექტემბერში პოლიციამ 5 ქალაქში 17 ეჭვმიტანილი გამოაწვინა და 8 დააკავა.

2009 წლის მარტში, ბოლივიური გაზეთების ცნობით, «ბრწყინვალე გზის» ფორმირებებთან დაკავშირებული შეიარაღებულმა პირებმა, ამ ტერორისტული დაჯგუფების რეორგანიზაციისთვის საჭირო სახსრების მიღების მიზნით, ბოლივიაში რამდენიმე ბანკი გაძარცვეს...

«სენდერო ლუმიროსო» მემამბოხეები

დააკავეული აბიმაელ გუსამანი

გვერდები მოამზადა ნანა ჩარკვიანმა

ქართველები 1812 წლის სამაგულო ომში

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №16

ბაგრატის სიაში გამოტოვებულია ლეიბ-გვარდიის ულანთა პოლკის პორუჩიკი თავადი ერისთავი, რომლის გვარი არც სხვა წყაროებშია მითითებული. მის შესახებ ჩვენ მოგვეპოვება საკმაოდ ძუნწი ცნობები, რომლებიც მას ახასიათებს როგორც უშიშარ ოფიცერს. სამამულო ომში მას არაერთხელ დაუმსახურებია სარდლობის მაღალი შეფასება. იმ პირთა შორის, რომელთაც თავი გამოიჩინეს 1812 წლის 22 სექტემბერს სოფელ ჩერნიშკისთან ბრძოლაში, მოხსენიებულია თავადი ერისთავიც. ამ ბრძოლისათვის იგი დაუჯილდოვებია წმ. ანას III ხარისხის ორდენით. ქალაქ კრასნისთან 3-6 ნოემბერს გამართულ ბრძოლაში თავდადებული მოქმედებისთვის თავადი ერისთავი დაჯილდოვდა წმ. ანას II ხარისხის ორდენითა და ოქროს იარაღით, მას რუსი ჯარების საზღვარგარეთულ ლაშქრობაშიც მიუღია მონაწილეობა და, გენერალ ნ. მურავიოვის მოწმობით, დაღუპულა ერთ-ერთ ბრძოლაში 1813 წელს.

ბაგრატ ბატონიშვილის სიაში მხოლოდ ერთი იოსელიანია შეტანილი, სინამდვილეში კი ომში ამ გვარის ორი ოფიცერი მონაწილეობდა. პირველი მათგანი — ზაქარია იოსელიანი იყო ზიდა ისტორიკოს პლატონ იოსელიანისა, რომელმაც დაწერა ნიგნი საქართველოს უკანასკნელი მეფის — გიორგი XII-ს ცხოვრების შესახებ. ზაქარია 1812 წელს პორუჩიკი ყოფილა. შემდეგში მას გენერალ-მაიორობისთვის მიუღწევია. იგი გარდაიცვალა 1865 წელს. მისი გმირობა სამაგალითო და მისაბაძი ყოფილა. განსაკუთრებით მას თავი გამოუჩენია ნაპოლეონთან ომში. ნ. მურავიოვი აღნიშნავს, რომ „ლეიბ-გვარდიის ულანთა პოლკის ოფიცერთა საზოგადოებაში პირველი პირები იყვნენ მარკოვი, ჟაკე, კრემჩენსკი, ჩერკასოვი, იოსელიანი, კოლჩევისკი და სხვ., რომელნიც განსაკუთრებული ვაჟკაცობით გამოირჩეოდნენ“.

„იოსელიანი, — წერს ნ. მურავიოვი, — წარმოშობით იმერელი, არაჩვეულებრივი სიმამლის, ძლიერი, უშიშარი, ღარიბი, უბრალო, თვითნებური. აქვს ხუთი თუ ექვსი შვილი. პოლკში ყვებოდნენ, რომ 1812 წლის კამპანიის დროს მას შეუმჩნევია, თუ როგორ შესულა 12 ფრანგი ერთ ბოსელში. იოსელიანს აუღია შუბი, წაუყვანა თან ერთი ულანი, მოლდაველი, გვარად კარპოვი, შევარდნილა იმ ბოსელში და ერთიანად გაუყლიტა ყველა. იოსელიანის გვარის მეორე

ოფიცერიც ლეიბ-გვარდიის ულანთა პოლკის პორუჩიკი ყოფილა. მასაც კრასნისთან ბრძოლაში მიუღია მონაწილეობა და დაჭრილა. ბაგრატის ყურადღების გარეშე დარჩენილა როტმისტრი ლაშქარიოვიც (ბიბილუნი), რომელსაც ბოროდინოს ველზე გამოუჩენი თავი: „ჩემს მოვალეობად მიმანია, — წერდა გენერალი კორფი ბარკლაი დე ტოლის, — დაგისახელოთ ამ შემთხვევაში ადიუტანტები და კაპიტანი შუბერტი, რომელთაც ხელი შემინყვეს კავალერიის აშლილი პოლკების შეჩერებაში და კვლავ წესრიგში მოყვანაში. ამ საქმეში განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი ჩემმა ადიუტანტმა იაკოვლევმა და იზიუმის გუსართა პოლკის როტმისტრმა ლაშქარიოვმა,

რომელმაც შეაგროვა ხსენებული პოლკის ესკადრონი და მარჯვედ დაარტყა მონინალმდევეს“. ამისთვის კორფმა იგი მთავრობის ჯილდოზე წარადგინა. მოკლე დახასიათებაში, რომელიც ამასთან დაკავშირებით დაიწერა ლაშქარიოვსა და კიდევ ორ სხვა ველზე, ნათქვამია, „როდესაც პოლკი იარია, აღნიშნული ოფიცრები მის წესრიგში მოყვანას ცდილობდნენ, რასაც მაილნიეს კიდევ. განსაკუთრებით თავი ისახელა როტმისტრმა ლაშქარიოვმა, რომელმაც შეაგროვა ესკადრონი და შეუტია მტერს“. ბატონიშვილის სიაში არც ლეიბ-გვარდიის ეგერთა პოლკის პოდპორუჩიკი, ბოროდინოს ბრძოლაში გმირულად დაღუპული პეტრე გრუზინსკი შეუტანია. ომის მონა-

თანაპოლკელების შეუპოვარმა და გაბედულმა მოქმედებამ აიძულა მონინალმდევე, დაეთმო ხიდი მდინარე კოლოჩაზე.

ბაგრატს, ჩანს, არ სცოდნია, რომ ბოროდინოს ბრძოლაში მონაწილეობდა მოსკოვის დრაგუნთა პოლკის მაიორი მაჭავარიანი, რომელიც ზედიზედ ორჯერ დაჭრილა, პირველად — 26 აგვისტოს, ბოროდინოს ველზე, ხოლო მეორედ — 28 აგვისტოს.

ჩვენს ხელთ არსებული წყაროები სამამულო ომის მონაწილედ ასახელებენ იმერელი ბატონიშვილის გიორგის ძეს — ალექსანდრე ბაგრატიონს. 1811 წელს იგი დედის გაპყლია პეტერბურგში და ლეიბ-გვარდიის ულანთა პოლკში ჩარიცხულა კორნეტის წოდებით. 1812 წლის ომში თავი გამოუჩენია, რისთვისაც ბრინჯაოს მედლით დაუჯილდოვებიათ. იგი გარდაიცვალა 1862 წელს. პოლკი არაჩვეულებრივი გამბედაობით იბრძოდა. აქ მოკლეს ჩემი ნაცნობი პოდპორუჩიკი გრუზინსკი. იგი ძლიერ უყვარდათ პოლკში; მას იცნობდნენ, როგორც კარგ ოფიცერსა და კეთილ ამხანაგს“. გრუზინსკისა და მისი

უყვარდეთ რუსეთი, მუდამ ერთგულნი იყვნენ ხელმწიფისა და ქვეყნის“. ბაგრატის სია, როგორც უკვე აღინიშნა, ზოგ შემთხვევაში უფრო მაღალი რანგის პირებსაც არ იხსენიებს. ამ სიაში არ არიან გენერალ-მაიორები: სიმონ გიორგის ძე განგებლიშვილი, ანტონ სტეფანეს ძე შალიკაშვილი და ვლადიმერ მიხეილის ძე იაშვილი, რომელთა მონაწილეობა სამამულო ომში საგვებთ დადასტურებულია.

ბაგრატის ყურადღების გარეშე დარჩენილა შტაბს-კაპიტანი მიხეილ პეტრეს ძე ბარათაშვილი. იგი 1784 წლის 25 იანვარს დაბადებულა სიმბირსკის გუბერნატორის თავად პეტრე მელქისედეკის ძე ბარათაშვილის ოჯახში. მიხეილის პაპა მელქისედეკი — 1724 წელს ქრთლის მეფე ვახტანგ VI-ს გაპყლია რუსეთში. აქ იგი სამხედრო სამსახურში შესულა. ეს ასპარეზი მიხეილსაც აურჩევია. ომის დაწყებისთანავე იგი მოქმედ არმიაში იყო და არაერთხელ უსახელებია თავი. ბოროდინოს ბრძოლისათვის იგი ვლადიმერის IV ხარისხის ორდენით დაუჯილდოვებიათ. საზღვარგარეთული ლაშქრობის (1813-1815 წ.წ.) დამთავრების შემდეგ მას სამხედრო სამსახურისათვის თავი დაუწეებია და სიმბირსკის (ამჟამად ულიანოვსკი) მახლობლად სოფელ ბარატოვკაში დასახლებულა.

1826 წლის მარტში მიხეილ ბარათაშვილი დაუპატიმრებიათ დეკაბრისტების საქმესთან დაკავშირებით, მაგრამ მამბილებელი საბუთების უქონლობის გამო მალე გაუთავისუფლებიათ. 1839 წლიდან იგი ოთხი წლის მანძილზე საქართველოში საბაჟო საქმეს განაგებდა. საქართველოში ყოფნისას მას ძველი მონეტების მდიდარი კოლექცია შეუგროვებია და დაუწერია ნიგნი „საქართველოს სამეფოს ნუმიზმატიკური ფაქტები“. 1856 წელს მიხეილ ბარათაშვილი გარდაიცვალა.

დასასრული შემაგ მორაბი

ისტორიული მემკვიდრეობა №4
საქართველოს ისტორიული მემკვიდრეობის მემკვიდრეობის ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიტყვეს მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მემკვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ურნალის რედაქტორია თემურ ქორიძე.

გამოვიდა
სამეცნიერო-პოპულარული
ჟურნალის
«ისტორიული მემკვიდრეობა»
მეექვსე ნომერი
ურნალი დღევანდელის აქტუალურ საკითხებსაც ეხმიანება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც „ისტორიული მემკვიდრეობის“ ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიტყვეს მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მემკვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ურნალის რედაქტორია თემურ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცა ისტორიული ღოკუანტების კრებული სერია, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უნივერსალურად მოვლანავს ახაბა. კრებულაში გაშიწვნილია მკითხველთა ფართო წრისათვის, რამეთუ პოლიტიკური კონსენსუსის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და დასაზღვრებულ ნარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით განიპოლირების გზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამოცემა ურნალი და აქტუალურია. მსურველებს კრებულას შექანა შეუძლიათ ნიგნის გაღაცემაში. დაგატავითი ინფორმაციისათვის დაგაკეთ: 38-41-97.

უპროკავშირმა სააკაშვილი საბოლოოდ აღიარა აპრილისად

2008 წლის აგვისტოში საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ორგანიზებული საომარი ავანტიურის სამარცხვინო ჩავარდნის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილის რეჟიმმა რუსეთთან საინფორმაციო ფრონტზეც „საკონტროლო ტყვია“ მიიღო. ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეაში სამხრეთ კავკასიაში კონფლიქტის გარემოებათა შემსწავლელი მისიის ხელმძღვანელმა პაიდი ტალიავინმა იმასთან დაკავშირებით, თუ ვინ დაიწყო ეს ომი, ყველა კითხვის ნიშანი ნაშალა და კატეგორიულად განაცხადა, რომ სამხრეთ ოსეთში სამხედრო მოქმედებები რუსეთმა კი არა, სწორედ საქართველოს ხელისუფლებამ დაიწყო.

როგორც ცნობილია, სააკაშვილმა და მის მხარეზე მყოფ მსოფლიო მედიასტრუქტურებს პირველ ეტაპზე ევროპის დეზინფორმირება და საზოგადოებრივი აზრის მცდარი მიმართულებით წარმართვა გამოხდოდა — საქართველოს წინააღმდეგ ომის დაწყებაში დამნაშავედ მოსკოვი ცხადდებოდა. მაგრამ ევროსაბჭოს ოფიციალური წარმომადგენლის ამ უკანასკნელი სახალხო განცხადებების შემდეგ ყველაფერი თავის ადგილზე დადგა.

სააკაშვილის რეჟიმის მფარველთა ხრიკებს ბოლო მოუღო, საქართველო ავრესიის მსხვერპლის როლში ვეღარ წარმოჩინდება და მსხვერპლის პოზიციიდან მოსკოვის ქმედებების განსჯას და დასჯას ვეღარ მოითხოვს.

ტალიავინის თქმით, „მისიის თვალთახედვით სამხრეთ ოსეთში საომარი მოქმედებები სწორედ საქართველომ დაიწყო“. „თავისი ქმედებების საფუძველთა ასახსნელად ქართულმა მხარემ ვერანაირი ახსნა-განმარტება ვერ წარმოადგინა. კონფლიქტის წამოწყებამდე სამხრეთ ოსეთში რუსეთის მხრიდან რაიმე საომარი მოქმედებებს ადგილი არ ჰქონია“, — ხაზგასმით აღნიშნა ევროკავშირის მისიის ხელ-

მძღვანელმა. გარდა ამისა, მან ქართული მხარის მიერ განხორციელებულ აგრესიას „მომწიფებული დაძაბულობის კულმინაციის იზოლირებული აქტი“ უწოდა.

სტერიტორიული მთლიანობის სფეროში საერთაშორისო ნორმების მიხედვით აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ალიარების ნამდვილ აქტად ვერ ჩაითვლება, — განაცხადა სტრასბურგელმა ჩინოვნიკმა. ამასთანავე, მას თავი არ შეუწუხებია იმის დაკონკრეტებით, თუ რით განსხვავდება აღნიშნული საკითხი, ანუ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება კოსოვოს მხარის სუვერენიტეტის ალიარებისგან, რაც ევროკავშირის წევრმა მთელმა რიგმა ქვეყნებმა გააკეთეს. ცხადია, ამგვარი ანგაჟირება და პოლიტიკურად მოტივირებული ართანმიმდევრულობა ევროპული სტრუქტურების მხრიდან სააკაშვილის რეჟიმს რევეანსისტურ დამოკიდებულებას უმძაფრებს და ახალი პროვოკაციებისთვის განაწყოებს.

newsland.ru

ზაქაროვის უკრაინულანობის ფონი

პარიზელმა ახალგაზრდობამ უბილეთო მგზავრობასთან დაკავშირებით ურთიერთდამარების ფონი შექმნეს. ორგანიზაციაში გაერთიანებული 30 ახალგაზრდა ყოველთვიურად დებს 7 ევროს. მოგზავრობის თანხა უბილეთო მგზავრობისთვის დაჯარიმებულების ჯარიმების გადახდას ხმარდება.

პარიზის მეტროში მგზავრობის ღირებულება 1,6 ევროდან იწყება, ჯარიმის თანხა კი 72 ევროს არ აღემატება. ურთიერთდამარების ფონის იდეა 22 წლის ფრედერიკს ეკუთვნის. ახალგაზრდების გამოცდილების მიხედვით, იმისათვის, რომ ჯარიმის თანხა ნაკლები იყოს, ზოგიერთ სადგურს თავი უნდა აარიდოს.

როგორც ორგანიზაციის ერთ-ერთმა წევრმა ურნალისტებს უთხრა, მათი მთავარი მიზანი პირადი სახსრების დაზოგვაა კი არა, პოლიტიკური ბრძოლაა. ახალგაზრდებს სურთ, ამ მეთოდით პარიზში უფასო საზოგადოებრივი ტრანსპორტის დამკვიდრებას მიაღწიონ.

ლიუისის სივანის მსახიობის სახლის დანაკარგი რიკი უხვდომად დაუხვას

პოლიუდში დიდების ხეივანში მსახიობ ჯულია ლუის-დრეიფუსის ვარსკვლავზე სახელის ამოტვიფრისას ორი შეცდომაა დაშვებული, რაც მუშაობის პროცესში ვერაფერი შენიშნა, რადგან სახელის „სწორი“ და „არასწორი“ დამწერლობა ზუსტად ერთნაირად იკითხება და გამოითქმება. ამის გამო შეცდომა თავად „ემის“ მფლობელმა აღმოაჩინა საკუთარი სახელობის ვარსკვლავის გახსნის სახეიმი ცერემონიაზე და განაცხადა, რომ ეს ფაქტი „მოუზნენის იდეალური მეტაფორაა, როდესაც თვლი, რომ უკვე ყველაფერს მიაღწიე, მაშინვე გამსხვერვენი“. სახელობითი ვარსკვლავების დამონტაჟების პოლიუდური კომიტეტი ახლა გამწვანებული იხდის ზედმეტს და პირობას დებს, რომ ვარსკვლავი უახლოეს მომავალში შეიცვლება ჩასწორებული ვერსიით, ძველი კი თავად ვარსკვლავს გადაეცემა სამახსოვრო სუვენირად.

ბეკანელა საკუთარი კატა შეიკთო სოლად

გერმანიის მოქალაქე, ფოსტის თანამშრომელი უვე მიტცმერლისი თავის მიმედ დაავადებულ კატა სესილიაზე დაქორწინდა. საკუთარი ქმედების ასხსნისა საქმრომ განაცხადა, რომ არ სურს მისი საყვარელი შინაური ცხოველი გაუთხოვარი მოკვდეს. სამწუხაროდ, გერმანიაში ცხოველებზე დაქორწინება ჯერჯერობით აკრძალულია, ამიტომ საქორწინო ცერემონია არაოფიციალურად გაიმართა. გარდა ამისა, უცნობია, როგორ განაცხადა თანხმობა ქორწინებაზე საპატარძლო კატამ. იმისათვის, რომ კატა და მისი პატრონი დაქორწინებულნი იყვნენ, მიტცმერლისმა გერმანელი მსახიობი დაიქორწინა.

ცერემონიის შემდეგ ბედნიერმა სიძემ აცრემლებულმა განაცხადა: „ჩვენ ძალიან ახლოს ვართ ერთმანეთთან, ასეთ ურთიერთდაგებას ადამიანთა წყვილებს შორისაც ნაკლებად შეხვდებით“.

„The New York Times“

აპრილისა და სააკაშვილის შემოღობვის უარს აპირებენ

ვაშინგტონი — მაღალი გადასახადების ფონზე, მომატებული გალიზიანებისა და ბანკებთან დაკავშირებული პრობლემების ზრდის გამო საზღვარგარეთ მცხოვრებ ამერიკელთა არც ისე იდე, მაგრამ მუდმივად მზარდ რაოდენობას საკუთარი ქვეყნის მოქალაქეობაზე უარს ატყმევენ.

განცდას უქმნის და შემოსავლებს უცემტყრებს. საბანკო საქმიანობის მარეგულირებელმა პატრიოტულმა აქტმა, რომელიც იმისთვის შეიქმნა, რომ ფული ტერორისტული დაჯგუფებების ხელში არ მოხვდეს, მნიშვნელოვნად გაუთულა ცხოვრება იმ ამერიკელებს, რომელთაც ქვეყანაში ან მის ფარგლებს გარეთ საბანკო ანგარიშები აქვთ. აშშ-ის მრავალმა ბანკმა უცხოეთში მცხოვრებ ამერიკელებს ანგარიშები მხოლოდ იმის გამო დაუხურა, რომ ამ ანგარიშების მეპატრონეთა ამერიკული მისამართების დადგენა გაუძნელდა.

პატრიოტული აქტის მსხვერპელი ამერიკელები უდიდესი გულსიტყვილით აღნიშნა-

„ფედერალური რეგისტრი“, სახელისუფლო სტრუქტურა, რომელიც ამგვარ გადაწყვეტილებებზე ოფიციალურ ცნობებს აქვეყნებს, იტყობინება, რომ მხოლოდ 2009 წლის ბოლო კვარტალში ამერიკის მოქალაქეობაზე 502-მა ადამიანმა განაცხადა უარი.

სახელმწიფო დეპარტამენტის მონაცემებით, უცხოეთში მცხოვრებ ამერიკულ დიასპორას 5,2 მილიონი ადამიანი წარმოადგენს და 502, ცხადია, მისი უმცირესი ნაწილია, მაგრამ დროის მოცემულ მონაკვეთში ეს უამრავი წლის მანძილზე უდიდესი მაჩვენებელია. ის ორჯერ აღემატება მთელი 2008 წლის მაჩვენებელს და ტენდენცია ამკარად შემაძფოტებულია. 2008 წელს სულ 235-მა ამერიკელმა განაცხადა უარი საკუთარ ქვეყანაზე, 2009 წელს კი მათ რაოდენობა 743-ს გაუტოლდა.

საკონსულოგები მოქალაქეობაზე უარის თქმის ოფიცია-

ლურ გაფორმებაზე ლოდინის დროს ზრდის.

მოქალაქეობაზე უარის თქმის უმთავრესი მოტივი ეკონომიკურია და საგადასახადო თუ საბანკო საკითხებს უკავშირდება. ემიგრანტების დამცველები ამბობენ, რომ ამერიკის მოქალაქეებისთვის უცხოეთში ცხოვრება და მუშაობა დღითიდღე რთულდება, ამერიკული კომპანიები კი უცხოეთში ადგილობრივს კონკურენციას ვეღარ უწევს.

უცხოეთში მცხოვრები ამერიკელები, დიდი ხანია, ჩივიან, რომ მათი სამშობლო მსოფლიოში ერთადერთი განვითარებული ქვეყანაა, რომელიც საკუთარი მოქალაქეების შემოსავლებს იმ შემთხვევაშიც ბეგრავს, თუ ისინი დროებით სცხოვრებულ ქვეყანაში ყველა გადასახადს იხდიან. უამრავი დოკუმენტის შევსება და ორმაგი დაბეგვრა მაშინ, როდესაც სხვა ქვეყნების ემიგრანტებს ამის აუცილებლობა არ აქვთ, მათ უსამართლოდ

ყველაზე უხნაური მუზეუმები

ამ მუზეუმებში ნამდვილად ვერ მოიხედავთ ისინი დამთვალიერებლებს თავიანთი უჩვეულობითა და ეპატაჟით ატყვევებენ.

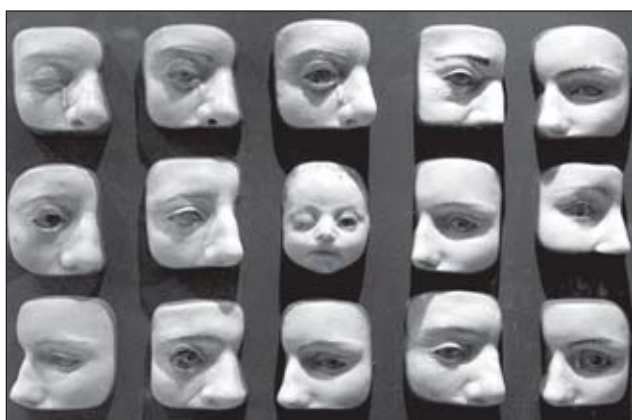
ბანანების სართავორისო კლუბი და მუზეუმი (პასპარია, კალიფორნია)

კენ ბანისტერის დაარსებული ბანანების მუზეუმი 38 წლისაა. ახლახან კი ხელისუფლებამ კენს ბიზნესის დახურვა სთხოვა, რათა იმ ადგილას ადგილობრივი ისტორიკოსის — ჯონ სვიშერის არტეფაქტთა მუზეუმი გაიხსნას. საბედნიეროდ, ბანისტერმა თავისი მუზეუმისთვის სხვა ადგილი გამოიხსნა პალმ სპრინგსში.

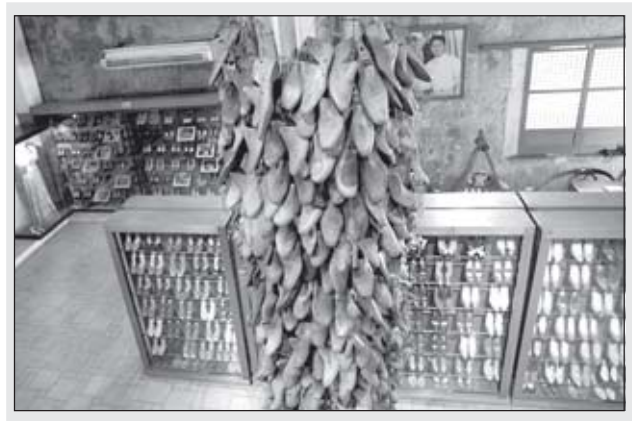
სიკვდილის მუზეუმი (ჰოლივუდი)

სიკვდილის მუზეუმი, უკვე 15 წელია, არსებობს. აქ გილიოტინაზე აყვანილი ანრი ლანდრიუს („ლურჯფერას“ სახელით ცნობილი მანიაკი) მოკვებით თავსაც ნახავთ და „სამოთხის კარიბჭის“ კულტის წევრთა სანოლუმბა და სამოსსაც. ამ კულტის წევრებმა მასობრივი თვითმკვლელობა მოაწყეს.

მიუზიკის მუზეუმი (ფილადელფია)

მუზეუმი ჯეფერსონის სამედიცინო კოლეჯის ქირურგიის პროფესორმა დააარსა. პროფესორს დააარსა და ანატომიის მოყვარულებს აქ უამრავი საინტერესო ექსპონატი ელით. ერთ-ერთი მათგანი თვალის სნეულებათა ამსახველი სტენდია, რომელიც მუზეუმმა 1882 წელს შეიძინა.

ფინანსების მუზეუმი (მანილა)

2001 წელს იმედა მარკოსმა მშობლიურ მანილაში ფინანსების მუზეუმი გახსნა. ახლა მის კოლექციაში 800 წყვილია, იმ ცისფერი ესპანური ჩათვლით, რომლებიც ფეხზე ემოსა, როცა 1989 წელს ქმართან ერთად (ფილიპინების პრეზიდენტი ფერდინანდ მარკოსი 1986 წელს დაამხეს) პრეზიდენტის სასახლიდან გაიქცა.

მომოფუკო ანდოს მუზეუმი (ოსაკა, იაპონია)
ეს მუზეუმი ჩინური ატრის გამომგონებლის, მომოფუკო ანდოს საპატივცემულოდ შეიქმნა. ნატრიუმის გლუტამინატის მოყვარულთა და ლარიბ სტუდენტთა საყვარელი ადგილია. აქ განთავსებულ მალაზიაში ატრის მომზადება სტუმრებსაც შეუძლიათ.

გოგ რიდელის ტელეფონების მუზეუმი (პაპინა, მინესოტა)

ბობ რიდელი ამჟამად ყველაზე პატარა სატელეფონო კომპანიისა და ტელეფონების უდიდესი მუზეუმის მფლობელი და ერთადერთი მუშაკია. საკომუნიკაციო კვანძები, დისკები, ძველისძველი ტელეფონები — ყველაფერი აქაა თავმოყრილი. ზოგიერთი ტელეფონის გამოსაყენებლად ინსტრუქციასაც კი უნდა გაეცნოთ.

ატომური ტესტირების მუზეუმი (ლას-ვეგასი)
ლას-ვეგასის სახელგანთქმული პრომენადის მახლობლად მდებარე ეს მუზეუმი ჰეიგერის რადიოაქტიური ხელსაწყოების, გაჯეტებისა და მრიცხველების ნამდვილი საუნჯეა.

ლეილას თმის მუზეუმი (ინდაჰანდესი, მონტანა შტატი)

ლეილას თმის მუზეუმში სულ რაღაც 5 დოლარად თმისგან შექმნილ ნამდვილ შედევერებს იხილავთ, რომელთაგან ზოგიერთი 1800 წლითაც თარიღდება.

ამო-ს სართავორისო მუზეუმი და კვლავითი ცენტრი (როზუალი, ნიუ-მექსიკო)

ვისაც უცხო პლანეტელების ხილვა სურს, შეუძლია ამო-ს საერთაშორისო მუზეუმის ესტუმროს როზუალში, სადაც დამთვალიერებელთა ნაკადი თითქმის არასდროს წყდება.

ჯეიმს ბონდის მუზეუმი (კანსიკი, კუმბრია, დიდი ბრიტანეთი)

2009 წელს ჯეიმს ბონდის თავგანისცემელმა სტომატოლოგმა პიტერ ნელსონმა აგენტ 007-ის სახელობის მუზეუმი დააარსა. ნელსონის კოლექციის მარგალიტს ბონდის რარიტეტული ავტომანქანები წარმოადგენს.

ჰოლივუდის პარსკვლავთა ყველაზე სულელური გამონათქვამები

ცნობილია, რომ ჰოლივუდის ზოგიერთი ვარსკვლავი დიდი ინტელექტითა და გონიერებით არ გამოირჩევა. არადა, ხშირად უნვეთ სხვადასხვა თემაზე საუბარი. გთავაზობთ ვარსკვლავთა ყველაზე სულელურ გამონათქვამებს ბრიტანული ტაბლოიდის „სან“-ის მიხედვით.

კრისტინა აგილერა: „წელს სად იმართება კანის ფესტივალი?“
ბრიტნი სპირსი: „არასოდეს მნდომებია იაპონიაში ჩასვლა. უბრალოდ, იმიტომ, რომ ვერ ვიტან თევზს. მათთან, აფრიკაში, კი ის ძალზე პოპულარულია.“
გრეგ ნორმანი: „ჩემი მშობლებისგან დიდად ვარ დავალებული, განსაკუთრებულად კი — მამისა და დედისგან...“
მერაია ქერი: „როცა ტელევიზორში საბრალო მშვიერ ბავშვებს ვუყურებ, ცრემლებს ვერ ვიკავებ. მეც მინდა ასეთი გამხდარი ვიყო...“
ლინდა ევანგელისტა: „დიეტას არ ვიცავ. უბრალოდ, იმდენს არ ვჭამ, რამდენიც მინდა.“
ბრუკ შილდსი: „მონევა

კრისტინა აგილერა

მერაია ქერი

კლავს. ხოლო, თუ მკვდარი ხარ, შენი ცხოვრების ყველაზე მნიშვნელოვან დღეებს კარგავ.“
არნოლდ შვარცენეგერი: „დარწმუნებული ვარ, რომ ჰომოსექსუალური ქორწინება მხოლოდ მამაკაცსა და ქალს შორის უნდა იყოს.“
რობერტ კელი: „რაღაც მომენტში ამერიკელი ბინ ლადენი ხდები. ბინ ლადენი ერთადერთია, ვისაც ჩემი ესმის.“

ყველაზე სწორილი განსჯები

№10 პინკეტ ჯინანტი — THE CHIN (1928-2005)

ჯინანტი 1928 წელს დაიბადა ნიუ იორკში. 17 წლისა დანაშაულებრივი ჯგუფის წევრი გახდა. 25 წლისა პირველად დააპატიმრეს. მისი, როგორც ჯენოვეზეს ოჯახის წევრის, პირველი მნიშვნელოვანი საქმე ფრენკ კოსტელოს მკვლელობის მცდელობა იყო. შემდეგ იგი ნათლიმამა გახდა, 80-იანი წლების დასაწყისში კი — კონსოლიერე (მრჩვეელი). როცა მაფისის ბოსი ტონი სალერნო გაასამართლეს, ჯინანტი მისი ადგილი დაიკავა.

მას შემდეგ, რაც 60-იანი წლების ბოლოს ჯინანტემ თავი მოიგო, რითაც ციხეში მოხვედრას გადაურჩა, ხშირად იქცეოდა ისე, რომ გარშემოყრდნობას არანორმალური ჰგონებოდათ; მაგალითად, ნიუ იორკის ქუჩებში საცურაო კოსტიუმით ან პიუჟამათი დადიოდა. ამის გამო კიდევ ორი მეტსახელი შეარქვეს: „უცნაური კაცი“ და „პიუჟამების მეფე“. მხოლოდ 2003 წელს, როცა რეკეტისთვის გაასამართლეს, აღიარა, რომ ფსიქიკურად სავესებით ჯანმრთელი იყო. 2005 წელს იგი გულის შეტევით ციხეში გარდაიცვალა.

№9 ალბერტ ანასტასია (1903-1957)

დაიბადა 1903 წელს იტალიაში და ჯერ კიდევ ბავშვობაში ამერიკაში გადასახლდა.

18 თვე სინგ-სინგის ციხეში იჯდა დოკუმები მტკიცებულების მოკვლის გამო. ალბერტ ანასტასიამ (მეტსახელი „ლორდი ჯალათი“ და „შეშლილი მექედე“) სახელი მრავალრიცხოვანი მკვლელობებით გაითქვა, რის შემდეგაც იგი ჯო მასერიას ბანდამ დაიქირავა. „შეშლილი მექედე“ ძალღმრთელი ერთგული იყო „ილზიანი“ ჩარლი ლუჩანოსი, ამიტომ

მაც უპრობლემოდ „გაყიდა“ მასერიას და მოკვლევინა. 1944 წელს ის მკვლელობის ლიდერი გახდა. ბანდამ 700 კაცი იმსხვერპლა. 50-იან წლებში „ჯალათი“ ლუჩანოსის ოჯახის ლიდერი გახდა. 1957 წელს იგი კარლო გამბინოს ბრძანებით მოკლეს.

№8 ჯოზეფ ბონანო — „ჯოუი ბანანას“ (1905-2002)

1905 წელს დაიბადა, იზრდებოდა სიცილიაში, 15 წლისა დაბრუნდა. მუსოლინის ფაშისტური რეჟიმის დროს იტალია დატოვა და კუბის გავლით ამერიკაში გადასახლდა. მალე „ჯოუი ბანანას“ მეტსახელი მიიღო და მარანზანოს ოჯახში მოხვდა.

სანამ ლუჩანო მოკლავდა, მარანზანომ შექმნა „კომისია“, რომელიც მაფისის ოჯახებს მართავდა მის სამშობლოში — იტალიაში.

ბონანომ კაპიტალი დაგროვა ყველის ფაბრიკების მართვითა და დაკრძალვის ბიზნესით. რაიმე სერიოზული სამართალდარღვევის ბრალდებით იგი არასდროს დაუკავებიათ.

№7 ჰოლანდიელი შულცი (1902-1935)

არტურ ფლეგენჰეიმერი, შემდგომში ჰოლანდიელი შულცის სახელით ცნობილი განგსტერი 1902 წელს დაიბადა ბრონქსში. 17 წლისა ქურდობისთვის ციხეში მოხვდა. მალე მიხვდა, რომ გამდიდრების საუკეთესო საშუალება ბუტლეგერობა იყო მშრალი კანონის პირობებში. დანაშაულებრივი სინდიკატის წევრობა სურდა და ამის გამო მტრად მოიკიდა ლაქი ლუჩანო და ალ კაპონე. 1933 წელს, როცა ის მორიგი დანაშაულისთვის უნდა გაესამართლებინათ, ნიუ-ჯერსიში გადაბარგდა. 1935 წელს უკან დაბრუნდა და ალბერტ ანასტასიას ბანდის წევრებმა მოკლეს.

№6 ჯონ გოტი (1940-2002)

ბრუკლინში დაიბადა. ყოველთვის ჭკვიან კაცად მიიჩნევენ. 16 წლისა ქუჩის ბანდამ გაერთიანდა, სახელწოდებით „ბიჭები ფულტონ-როკაუეიდან“. მოკლე ხანში მათი ლიდერი გახდა, ხოლო 70-იან წლებში გამბინოს ოჯახის ნათლიმამა. გოტი ძალზე ამბიციური იყო და მალე ნარკოტიკებით ვაჭრობას მიჰყო ხელი, რაც ოჯახის წესებით იკრძალვოდა. მაშინ პოლ კასტელანომ (მაფისის ბოსმა) გადაწყვიტა, გოტი ორგანიზაციიდან გაეყვებინა. 1985 წელს გოტი და მისმა ამფონებმა კასტელანო მოკლეს და გოტი გამბინოს ოჯახის თავად

იქცა. სამართალდამცავმა ორგანოებმა რამდენჯერმე სცადეს მისი გასამართლება, მაგრამ ბრალდებები ვერც ერთხელ ვერ დაუყენეს. გოტი მუდამ პრეზენტაბელურად გამოიყურებოდა და მედიასაც უყვარდა, ამიტომ მეტსახელი „ლეგენდარული დონი“ შეარქვეს. 2002 წელს იგი სიმსივნით გარდაიცვალა.

№5 მაიკერ ლანსკი (1902-1983)

მაიკერ საროვლიანსკი რუსეთში დაიბადა, 9 წლისა ნიუ იორკში გადასახლდა. ჯერ კიდევ ბავშვი იყო, ჩარლი ლუჩანო რომ გაიცნო. ლუჩანოსს სურდა, რომ ლანსკის მისთვის ფული ეხადა მფარველობისთვის,

მაგრამ უარი მიიღო. იჩხუბეს, რის შემდეგაც განუყრელი მეგობრები გახდნენ. მოკლე ხანში ლანსკიმ ბაგსი სიგალი გაიგნო და ერთად ჩამოაყალიბეს „ბაგი და მეიერის დაჯგუფება“. თავიდან ლანსკი აზარტული თამაშების ბიზნესით იყო დაკავებული ფლორიდაში, ახალ ორლეანსა და კუბაში, სიგალის კაზინოს დამფუძნებელიც იყო ლას-ვეგასში და ფულის გასათვორებლად ოფშორული ბანკიც შეიქმნა შვეიცარიაში. იგი დანაშაულებრივი სინდიკატისა და საბჭოს თანადამფუძნებელიც იყო. თუმცა ბიზნესის მისთვის პირადული საქმე არასდროს ყოფილა, ამიტომ მალე იძულებული შეიქმნა, ბაგსი სიგალი მოეკლა იმის გამო, რომ მას სინდიკატისთვის ფულის მიცემა არ სურდა.

№4 ფრანკ კოსტალო (1891-1973)

ფრანკესკო კასტალია იტალიაში დაიბადა. 4 წლისა ამერიკაში ამოყო თავი. 13 წლისა იყო, როცა დანაშაულებრივ ჯგუფში გაერთიანდა და ფრენკ კოსტალო დაირქვა.

ჩარლი ლუჩანოსს საუკეთესო მეგობარი იყო, ერთად იქცნენ ბუტლეგერობაში.

კოსტალოს ძალა იმაში მდგომარეობდა, რომ მაფისისა და პოლიტიკოსების მკვლელობებში რგოლს წარმოადგენდა. კოსტალო და ჯენოვეზე ერთმანეთს მტრობდნენ და ეს უკანასკნელი მის მოკვლასაც ცდილობდა, თუმცა უშედეგოდ. ფრენკი ბუნებრივი სიკვდილით აღესრულა 1973 წელს.

№3 კარლო გამბინო (1902-1976)

კარლო გამბინო დაიბადა ოჯახში, რომელიც რამდენიმე საუკუნის განმავლობაში მაფიოზური კლანის წევრი იყო. პირველი მკვლელობა 19 წლისამ ჩაიდინა. რაკი იმხანად მუსოლინი ძალას იკრებდა, გამბინო ამერიკაში გადასახლდა, სადაც მისი ნათესავი პოლ

კასტელანო ცხოვრობდა. 1940-იან წლებში ლუჩანოს ადგილი ალბერტ ანასტასიამ დაიკავა. გამბინოს მიანდა, რომ მისი დრო დაეღა და 1957 წელს ანასტასიას მოკვლის ბრძანება გასცა, რის შემდეგაც ოჯახის ბოსი გახდა, რომელსაც რკინის ხელით მართავდა. 1976 წელს გამბინო ბუნებრივი სიკვდილით გარდაიცვალა.

№2 ჩარლი „ილზიანი“ ლუჩანო (1897-1962)

სალვატორე ლუჩანია სიცილიაში დაიბადა. 10 წლის შემდეგ მისი ოჯახი ამერიკაში გადასახლდა. მალე ლუჩანია ბანდის „ხუთი წერტილი“ წევრი გახდა. ლუჩანო თითქმის მთელ რეკეტს აკონტროლებდა მანჰეტენზე. 1929 წელს მასზე წარუმატებელი თავდასხმის შემდეგ ლუჩანომ ნაციონალური დანაშაულებრივი სინდიკატის შექმნა გადაწყვიტა. 1935 წელს მას უკვე ბოსების ბოს უწოდებდნენ არა მარტო ნიუ იორკში, არამედ მთელ ქვეყანაში. 1936 წელს გრძელვადიანი პატიმრობა მიუსაჯეს, მაგრამ 1946 წელს კარგი საქციელისთვის გაათავისუფლეს იმ პირობით, რომ ქვეყანას დატოვებდა და იტალიაში გადასახლდებოდა. ლუჩანო იმდენად გავლენიანი კაცი იყო, რომ მეორე მსოფლიო ომის დროს აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო ძალებმა იტალიაში გადასახლება დახმარება სთხოვეს. „ილზიანი“ 1962 წელს გულის შეტევით გარდაიცვალა.

№1 ალ კაპონე (1899-1947)

ალფონს კაპონე ბრუკლინში, იტალიელი ემიგრანტების ოჯახში დაიბადა. გაწევრიანდა ბანდში „ხუთი წერტილი“. სწორედ იმხანად შეარქვეს „სახენაიარევი“. 1919 წელს იგი ჩიკაგოში გადასახლდა და ჯონი ტორიოზე დაიწყო მუშაობა. მშრალი კანონის პერიოდი იდგა. კაპონე აზარტული თამაშებით, პროსტიტუციითა და ბუტლეგერობით იყო დაკავებული. 1925 წელს კაპონე ტორიოს ოჯახის თავი გახდა და ოჯახებს შორის ბრძოლა გააჩაღა. გამბინო ამერიკაში გადასახლდა იგი ცნობილი იყო თავისი სი-

სასტიკით, თუმცა მიანდა, რომ მკერდში კეთილშობილი გული უძგერდა. 1931 წელს გადასახლების გადაუხდელი ბოსისთვის დააპატიმრეს.

საინფორმაციო

